

Karjalaisten Sanomat

(Karjalazien Sanomat)

Viestejä Venäjällä asuville karjalaisille .. Viest'ilöi Ven'al eläjil karjalazil

Ilmestyy Karjalan Sivistysseuran toimesta kaksi kertaa kuussa — kuun 1 ja 15 päivän tienoilla — 4-6 sivuisena. — Tilaushinta koko vuodelta 10 mk., puolivuod. 5 mk.; Venäjällä 5 ruplaa koko vuodelta, 3 ruplaa puolivuodelta. Yksityisnumerot 50 p. eli 25 kop. — Ilmoitushinnat: 2 mk. palstasenttim. pitempiä aika sista sopim. mukaan. — Lehden toimiston osoite kesän ajalla: Jyväskylä.

Vastaava toimittaja
IIVO HÄRKÖNEN

Ilmavuu Karjalan Yliendys-Seuran toimesta kaksi kertaa kuus — kuun 1 da 15 päivän tienoilla — 4-6 sivuzenna. Tilaus-(kuukunda)hinda Suomes 10 markkaa kogo vuuvet, 5 mk. puolet vuuvet; Venäl 5 rupl'ua kogo vuuvet, 3 rupl'ua puolet vuuvet. — Kuloitteluhinnat: 2 mk. 1 senttimetrin korkeuizes t'ilas. — Lehden ozukeh (address) kesän aijal: Финляндия (Suomi), Jyväskylä, Karjalaisten Sanomain Toimisto.

Uhtuan juhille!

Kaksi kertaa tätä ennen on Uhtualla, Vienan Karjalan keskuksessa, vietetty kesäjuhlaa rajantakaisen Karjalan valistusliikkeiden aikana. Ensi kerran se tapahtui Vienan Karjalaisten Liiton aikana, toisen kerran viime kesänä, kohta Karjalan Sivistysseuran perustamisen jälkeen, tämän ottaessa osaa sen ohjelman suoritukseen. Jokainen muistaa, kuinka tämän juhlan yhteydessä pidetyssä kansalaiskokouksessa laadittiin ja hyväksyttiin tuo tähänastiselle valistusliikkeelle tärkeä rajantakaisen Karjalan autonomiasääntö.

Nyt on yhä suurempi syy viettää erityistä juhlaa rajan toisenpuolisessa Karjalassa. Näyttäähän nyt tälle maalle avautuvan yhä suuremmat mahdollisuudet vapauden saavuttamiseen. Useilta seuduilta Venäjän Karjalaa on saapunut Suomen Hallitukselle kansan anomuksia, usein asianmukaisten lähetystöjen tuomina, joissa anotaan tämän maan liittämistä Suomeen. Viimeksi on sellaisia saapunut jo Aunuksenkin puolelta, vieläpä sen kaukaisista itäosista, Äänisjärven lähetyiltä. Siellä olevat vepsänsekaiset kunnat ovat erittäin vetoovasti kääntyneet Suomen puoleen.

Jos nyt on Suomella vähänkin veljestuntoa, koettaa se tehdä kaikkensa näiden toiveiden toteuttamiseksi. Onhan se nyt päässyt täyteen itsenäisyyteen, onhan sillä mahtavia, voimakkaita liittolaisia, joten sillä on nyt toisessa määrin kuin ennen keinoja ja mahdollisuuksia vaikuttaa tarkoituksiensa saavuttamiseksi. Tietysti ei voida sanoa aikaa eikä sitä tapaa, millä asia lopullisesti saatetaan päätökseensä, mutta ellei ennen, niin lopullisissa suurissa kansainvälisissä rauhanneuvotteluissa järjestetään niin, että sekä venäjänkarjalaisen kansan että Suomen sitä kannattava toivo tulee toteutetuksi. Sillä kansan äänihän nyt merkitsee tällaisissa asioissa. Sitäpaitsi sen luonnollisempaa asiaa ei ole maailmassa, kuin että sama kansa, sama kansallisuus, samaa kieltä puhuva rahvas liitetään saman hallinnon alle, varsinkin, kun tämän kansan osat asuvat niin lähekkäin toisiinsa nähden, vierierässä, välittömässä maantieteellisessä yhteydessä. On vielä otettava huomioon, että suurin osa Venäjän Karjalaa on täydellisessä taloudellisessa yhteydessä ja riippuvaisuudessa Suomeen nähden.

Tänä vuonna järjestää Uhtuan juhlat pääasiassa Karjalan Sivistysseura. Juhlien jälkeen, jotka juhlat ovat heinäkuun 12 ja 13 p:nä, pidetään Karjalan Sivistysseuran yleinen kokous, kolmas järjestyksessä perustamisesta lukien.

Tervetuloa noille juhille!

Niiden, samoin kuin niitä seuraavan kokouksen ohjelma nähdään tarkemmin niitä koskevasta ilmoituksesta toisessa paikassa lehteä.

Vienan Karjalaan retkeileville suomalaisille!

Eräs tärkeä näkökulma.

Arpa on heitetty, että Vienan Karjala, heimomaa, ojentaa värisävän kätensä meitä kohti ja me suomalaiset tartumme kiihkeästi tuohon heimoveljen lämpöiseen käteen.

Soturit, herrat, virkamiehet, toimihenkilöt, lääkärit, palvelijat ja päälliköt — kaikki te, jotka nyt vasta ensi kertaa harhaillette tuossa syrjäisessä maassa, jota tähän asti tunsivat vain turistit, kielimiehet ja Karjalan kävijät henkipaimenet! Ottakaa huomioon eräs kallis asia! Jokainen, joka Vienan heimomaan henkeä tuntee, on jo vuosisatoja, vuosikymmeniä itseksensä ajatellut näin: Kunpa Viena säilyisi Vienana venäläispainonkin alla — kunpa se säilyisi Vienana vielä sittenkin, jos onnetar sen kerran emämaahansa, Suomeen, yhtyvän soisi!

Nyt on meillä murrosaika. Suomi — vieralee Vienassa. Ainakin sen rajoilla. Millaista tuo vierailu on? Otetaanko huomioon mitä huomioonotettava on?

Tietävätkö kaikki, jotka siellä harhailivat, mitä heidän rauhaansa sopii! Onko aate niin puhdas ja ylevä, ettei ulkonainen käytös loukkaa sitä, mikä Vienassa on hyvää? Ottavatko kaikki tarkoituseränsä korkeasti?

Säilyykö Vienan Karjalan ihmeellinen, maailmassa ainutlaatuinen neitseellisyys? Ovatko vartioujoukonne Valkean Suomen valiojoukkoja? Todellista valkoista kaartia?!

Säilyykö siellä ikikuulu Karjalan pirttien puhtaus, vai tuodaanko sinne Suomessa niin surkea sylkemistapa? Soisin Vienan kunniaksi, ettei tupakan tupru Karjalan tupia turmeleisi. — Me menneisyyden matkailijat muistamme pyhällä ihmetyksellä ja hartaudella Vienan naisten kirkasta kieltoa: «elä, sie, pyhä veli, pertissä tupakoi!» Tupakan sauhun perässä tulevat niin monet muut pahat tavat. Ja Karjalan kultaiset kylyt — säilyvätkö ne karjalaisina? Jääpikö sauna pyhäksi paikaksi, jossa ei rivoja juttuja kerrota ja jossa ei poritojen kanssa lirkutella?

Sydämeni pohjasta soisin, että Vienan syvää siveyttä kunnioitettaisiin, ettei ainoatakaan viettelijää ilmaantuisi Vienan Karjalan sinisille saloille, ettei ainoatakaan naisten naurattajaa pyörähteleisi Vienan kisakentillä. Nuo esi-isien siveyslait ovat sieltä erämaiden helmoissa säilyneet niin jumalaisen turmeltumattomina, että kun ajattelen Suomen nuorison nykyisiä tapoja, sydämeni vavahtaa vihasta ja pelosta: Miten on Vienan käyvä? Valloittajan virhe on: hän tahtoo tyrkyttää omat huonotkin tapansa, mutta kuka kurja sanoo, että tässä onkaan kysymys valloittelusta; me pelastamme vain, me rakennamme veljestyksillämme. Eipä siis ole vallottajan oikeutta meillä ja jos sekin tulisi, alkäämme sittenkään valloittako omilla heikkouksillamme. Päinvastoin: menkäämme sinne opintomatulle. Käiväkaamme esiin se kansallisuusomaisuus, mikä siellä piilee ja jalostakaamme sillä omat halvat varastomme. Alkäämme halveksiko alkuperäisyyden lapsellisuutta!

Älköön Vienan Karjalaan eksykö hallitsevaksi jäseneksi ainoatakaan suomalaista, joka ei ole isänmaallisen, ihanteellisen heimohengen läpitunkema! Tietäköön jokainen soturi, jokainen uusi toimimies, mikä on ollut se erämaan keidas, josta runokerääjämme, taiteilijamme, matkailijamme, kielimiehemme, kirjailijamme ovat ammentaneet loppumatonta virvoitusta. Vanhat runosankarit, loitsumestarit, ikitietäjät ovat sieltä vasta äsken manalle siirtyneet — kukkukoon heidän rikkaruohoisilla kummuillaan niin heleä-ääninen käki, ettei se vainajain syvää unta koskaan häiritse!

Ettei ilmoisna ikänä
Kuuna kullaa valkeana
Tälle maalle mairehelle,
Aholle ylonevälle
Toisi ruoja raatojansa,
Asettaisi ansojansa,
Kuljettaisi konniansa,
Konniansa koukkuinensa —

niinkuin Vienan runoniekka Timo Manner sen on laulanut.

Paljon, ylen äijä, olisi näistä asioista sanomista, mutta tämän kirjoittaja toivoo, että rientävään rivieni lävitse jo kuultaa se mihin lähinnä tähdätään. Vienan vapaus merkitkään sen siveellistä vapaana, koskemattomana säilymistä kaikista nimisivistyneen maailman turmeluksista! «Suomi suureksi — Viena vapaaksi!» Kuinka paljon se meitä velvoittaakaan!

Vaasa 20/4 1918.

Ilmari Kianto,
«Vienan kansan kohtalon» tekijä.

Uhtuan heimojuhille kokoontuneille.

«Karjalaisten Sanomain» tämän numeron tarkoituksena on etukädessä tuoda terveiset Uhtuaan heimojuhille kokoontuneelle Vienan kansalle. Siksi ensiksi teille jokaiselle, vikevät Vienan miehet, ehtoisaat emännät, virkeä nuoris ja lastenkin veikeä parvi, luottavainen kädenpuristus! Terve, terve, terve!

Tällä hetkellä, jolloin nämä rivit kirjoitetaan, on Vienan Karjalan kysymys epäilemättä hyvin merkittävässä käännekohtassa. Vienan rannoille on kääntynyt nyt nykyisessä maailmansodassa pääosaa näyttelevien suurvaltojen huomio, ja poliittisille piireille antaa Vienan Karjalan kysymyksen pohtiminen paljon päänvaivaa. Melkein näyttää siltä kuin Vienan asiat olisivat nyt kehittyneet sille asteelle, että kummana ei voitaisi katsella sitäkään, vaikka Vienan kylissä nähtäisiin tapahtuvan muutakin kuin rosvoilevien bolshevikijoukkojen vierailu ja maata suojelevien Suomen suojeluskuntalaisten mieluisat matkat. Englanti, maailmansodan vehkeilevä pitkittäjä, lähestyy nimittäin nyt sellaisin pyytein Valkeaa merta ja sen rannikoita, että saattaa käydä tarpeelliseksi saattaa brittiläiset jälleen »järjestykseen» ja kunnioittamaan juuri sitä, jota nuo saarivallan asukkaat kerskailevat etukädessä kunnioittavansa, nimittäin pienten kansojen itsemääräämisoikeutta.

Vienan Karjalan ja Aunuksen kansain herkimpanä sydänhaluna on liittyä Suomeen, joka nyt kertakaikkiaan on heittänyt päältänsä kaheet ja valmistautuu tulisella kiireellä kaikin puolin itsenäiseen elämään. Mutta tätä luontaista pyrkimystä katselevat katein silmin Englanti ja sen kanssa toistaiseksi samoja päämääriä kohti yrittävät sen liittolaiset. Vienaa ja Aunusta ei olisi laskettava liittymään Suomeen, sillä silloin ne mukamas joutuisivat liaksi saksalaisten vaikutuspiiriin ja Englanti liittolaisineen menettäisi etunsa ja oikeutensa korkeassa pohjoisessa. Englannin mielipiteen mukaan olisi parasta että Viena ja Aunus edelleen pysyisivät Venäjän siipien suojassa ja »Venäjän liittotasavaltana itsenäisenä valtiona» ja että ne solmisivat taloudellisen liiton Englannin kanssa. Tällöin Englanti olisi valmis Vienan ja Aunuksen taloudellista kohottamista varten luovuttamaan miljoonia — aluksi 100 milj. ruplaa.

Oli miten oli, nyt on juuri se aika, jolloin vienan- ja aunuksen-karjalaisten on ohjattava elämänsä pursi sellaisille vesille, joita myötätuuli hivelee. Englanti tahtoo sen edelleen nähdä kulkemassa meuruavia mutavesiä, halki venäläisen loan, joka saastuttavana on miespolven toisensa perästä valunut Vienan ja Aunuksen kyltiin, joka on koettanut kylvää mielin mataluutta ja kaiken kansalle oman ja rakkaan halveksimista ja hylkäämistä. Kansan oman tahdon, sen hyvät harrastukset unohtaisi Englanti mielellään, kunhan se vain saisi Vienan kysymyksen kautta jonkinmoisen korvauksen raskaista sotakuluistaan ja tappioistaan.

Mutta Viena ja Aunus ovat tällä hetkellä varuillaan. Sen uskon. Venäjä on tarpeeksi painanut niitten hartioita, Venäjä on tarpeeksi koettanut saadaksesen heimohengen juurituksi pois vienan- ja aunuksen-karjalaisten mielistä. Nyt on aika päästä pahasta painajaisesta irti. Ei liittoihin Venäjän kanssa, vaan kiinteästi vapaan Suomen ja sen ystävien yhteyteen. Sinne päin täysin purjein!

Kokoontuu, Vienan kansa, palavin Suomeen yhtymisaluin Uhtuan heimojuhille, vanna siellä pyhä valasi ja pidä se vala! Irti Venäjältä! Omat tulet palamaan, oma sivistys versomaan ja kohoamaan korkealle! Vienan pirtteihin entinen puhtaus, entinen raikas mieli ja entiset kultaiset tavat!

Kaikki ne tulevat, kaikki ne palaavat, mutta eivät Venäjän yhteydessä. Vain suuren suomalaisen heimon yhteistyöllä rakennetaan sen heimon onni, sen vahvuus ja ikuinen pysyväisyys. Viena ja Aunus mukaan siihen rakennustyöhön! Jokainen korsi kokoon! H. H.

Pieniä piirteitä Vienan-Karjalasta.

Täytyy tunnustaa, että Vienan Karjalan kansansivistys on vielä perin alhaisella kannalla, sillä kansa elää suurella köyhyydessä, varsinkin sen pohjoisissa osissa, missä maan laatu suurimmaksi osaksi on karua suo- ja kangasmaata. Tämä on syrjäin unohdettu pohjoinen kolkka Venäjän valtakunnasta, mihin ei juuri minkäänlaatuinen avunkäsi ole ulottunut. Venäjän hallitus, joka yleensä on peräti huonosti huolehtinut kansalaistensa sivistyksestä, on karjalaisiin nähden osoittanut vieläkin huonompaa huolenpitoa. Ja ei ainoastaan henkisesti, vaan aineellisesti suhteessa. Ja siten on Vienan Karjala saanut olla täydellisesti lapsipuolen asemassa. Näin tukalissa oloissa ei tietystikään kansan sivistys ole voinut kehittyä ja seuraus siitä on, että lukutaito kansan keskuudessa on kovin alhainen. Mitään täysin varmoja tilastollisia tietoja tai numeroita ei siitä ole olemassa, mutta löytyvien yksityisten tietojen perusteella voitaneen se arvioida tähän aikaan olevan noin 20 pros., mikä määrä lieneekin hyvin lähellä todellista määrää. Tämänkin lukutaidon ovat karjalaiset suurimmaksi osaksi itselleen hankkineet Suomessa kiertokauppamatkoillaan ja sitten kotipuolellaan toinen toistaan opettamalla, sillä kansan omakielistä opetusta ei Venäjän hallitus ole kouluissa sallinut.

Kun Vienan Karjalan ystävä, Vienan Karjalan Liiton aloitteesta vuosina 1906 ja 1907, hankkivat kansalle omakielisiä kiertokouluja, niin ne heti alussa suljettiin Venäjän hallituksen toimesta, joka hallitus teki liiton muunkin kansan parasta tarkoittavan valistustoiminnan mahdottomaksi. Sen sijaan kyllä edellämäinnittu hallitus venäläisen pappisseuran Karjalan Veljeysliiton avulla viimeisten kymmenen vuoden kuluessa pystytti Vienan Karjalaan enemmän kouluja kuin suhteellisesti mihinkään muuhun osaan Venäjän valtakuntaa. Mutta näiden koulujen tehtävänä ei suinkaan ollut valistus-, vaan venäläistämistyö. Opetus näissä kouluissa oli äärimmilleen pintapuolista ja kävi yksinomaan venäjänkielillä. Seuraus olikin, että se koneellinen lukutaito, minkä lapset näissä kouluissa lyhyellä ajalla saavuttivat, unehui pian jokapäiväisessä elämässä omaisten keskuudessa ja niin ei hallituksen onnistunut saavuttaa näillä kouluillaan Karjalan kansan venäläistämistä.

Yhtä kurjalla kannalla on väestön uskonopetus. Uskonoltaan on koko karjalainen väestö kreikkalaiskatolista. Jumalan palvelus kirkoissa toimitetaan yksinomaan venäjänkielillä. Vasta aivan viime vuosina on se joissakin paikoin aniharvoin toimitettu kansan omalla kielellä. Huolimatta tästä on kansa uskonnollista ja käypi ahkerasti kirkossa, seuraten hartaudella kirkon menoa, josta se ei kuitenkaan ymmärrä hölynpölyä, vaan koneellisesti toimittaa kaikki kirkolliset seremoniat, tehden ristin merkit ja kumarrukset sekä polvistumiset pyhäin kuvien edessä.

Voimme helposti kuvitella, millaisiin väärinymmärryksiin kirkon opista rahvaan täytyy tulla, kun se saa muodostaa käsityksensä siitä ummikkovenäläisten pappien opetuksista, venäläisen rahvaan taruista ja omista kuvitteluistaan. Kansa janoaa kyllä saada kuulla elävää Jumalan sanan opetusta omalla kielellään, mutta sitä ei ole sille sallittu hallituksen puolelta.

Kulkuneuvot Vienan Karjalassa ovat myös aivan huonot. Karjalan koskiset ja virtaiset joet ovat hyvin hankalia kulkuväyliä, jopa hengen vaarallisiakin ja toiset aivan mahdottomia. Näin ollen ei Vienan Karjalassa ole laivaliikettä nimeksikään. Kärryillä ajettavaa maantietä on siellä 900 sylvä eli noin 1,700 mtr. minkä maantietön Vienan Karjalan Liitto alotti v. 1907, mutta joka työ tuli keskeytetyksi jo heti alussa hallituksen toimenpiteestä, sen sijaan että hallitus olisi työtä avustanut. Näin ollen kesäiseen aikaan ei Vienan Karjalassa löydy muita kuin jalan kuljettavia metsäpolkuja. Kaikki muukin taloudellinen kehitys on samanmukaista. Paljonkin siitä olisi sanottavaa, vaan jääköön tällä kertaa. Saanemme kohta Vienan Karjalan asiaan palata toisessa, iloisemmassa muodossa.

A. M.

Metsien haaskaamisesta.

Kun tarkastellaan Venäjän Karjalassa olevia epakohtia, niin yhtenä niistä on luonnon metsien haaskaaminen. Paitsi kansan jokapäiväistä tarvetta, on valtion lyhytnäköinen politiikka vähentänyt monessa määrin metsää, etupaassa siksi, kun tukkiyhtiöille myydyin metsän poiskorjaamista on kovin huonosti valvottu valtion viranomaisten taholta. Ostajat ovat ostetun tavaran ohessa kuljettaneet suuren määrän kauppaan kuuluttomia puita, s.o. sellaisia, jotka ovat joukun vian tähden tulleet hyljätiksi. Tässä kahvellyksessä ovat tukkiyhtiöt menneet niin pitkälle, että näin ostetut tukit ovat tehneet suuremman osan kuin ostetut puut. Tätä hirvittävää hävitystyötä on tehty pitkät ajat. Kun paikalliset metsäherat osattin yhtenä taholta hyvin lahjoa, ei ollut mitään rajaa tälle vaarankäytölle. Kansan syvät rivit kyllä huomasivat nämä epakohtat, mutta sen valitusäänit tukittiin uhkauksilla y.m. Vasta vuosien perästä sai eras jyskyjärveläinen vaikutetuksi asiaan niin, että metsähallituksen taholta leimattiin ne puut, jotka tukkiyhtiöt olivat todellisesti ostaneet. Yksi paha asia, joka vähentää metsäverhoa Karjalan kankahilta, on se, että metsän harvennustapaa ei ensinkään käytännössä toteuteta, vaan hakataan kylien läheiset metsät putipuhutiksi. Siten on monin paikoin silmäkannolta alastomia kankaita, joilla tapaa vain tuulen kyu-

siin jääneen yksinäisen vaivaspuun. Etenkin kasvavien kylien viereltä siirtyä vuosi vuodelta yhä edemmäksi. Kylät jäävät aivan autioiksi paljaiden alojen keskelle.

Meidän päivinäme tulee kaikkien karjalaisten suhtautua metsiin toisella tavoin, sitäkin ajatellen, että nämä mahdollisesti vielä kerran joutuvat omiksemme. Tulee unohtaa sana: »kyllä se meidän aikamme riittää». Meidän tulee valvoa tulevien sukupolvien etuja. Emme saa sanoa: »Emme mekään ole mitään saaneet». Olemme kyllä saaneet paljonkin ja sitä meidän on säilytettävä ja suojeltava sekä kaikkiin voimin kartuttavakin.

Saavutettu vapaus antanee meille tilaisuuden kehittää kaikkia apulähteitä yhteiseksi hyödyksemme sekä nyky- että tulevien kansojen hyväksi. Maailman sivistyneimmät valtiot ja kansat katsovat kaikissa toiminnoissaan tulevien sukupolvien etua.

A. K.

Puhe,

pidetty Vuokkiniemen kansankielisen koulun joulukuusi-juhlassa.

Ihmisen luonteeseen on Jumala luonut muutamia kaikille yhteisiä ominaisuuksia, joita mikaan voima tässä maailmassa ei saa hengestä ja luonteesta pois. Tärkeimmät niistä ovat rakkaus synnyinseutuun ja omaan kieleen. Jo vanhat esivanhempamme ovat sanoneet: sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto; lämmin paita liinainenkin oman äidin ompeloma. Kaikkien kansojen viisaimmat runoilijat ja kirjailijat ovat ylistäneet synnyinmaata ja omaa kieltä. Karjalainen rakastaa niinkään synnyinmaata ja omaa kieltään. Jos joku meidän karjalaisista asuu Suomessa, Ruotsissa tai Amerikassa, rakastavat he siitä kotiseutuaan, omaa maataan ja omaa kieltään. Vaikka meidän Karjalan kansamme ei ole saanut osakseen tähän asti omakielistä edistystä, vaikka Karjalan lapset ovat olleet venäläisten koulujen vaikutuksen alaisena, ei heitä ole saatu muuttamaan miksiäkään muiksi, vaan ovat he pysyneet kieleltään ja mieleltään tosi karjalaisina. Karjalan oma kieli on niin kaunis ja rikas-sanainen, että me itse karjalaisetkin tuskin voimme sitä niin hyvänä pitää kuin se on. Onhan juuri tällä kielellä laulettu nuo mahtavat runot Väinämöisestä ja muista Kalevalan sankareista. Tällä kielellä ovat enimmäkseen alkuaan syntyneet sananlaskut, sadut ynnä muu muinainen runosto, joita nyt koko maailma ylistää ja jotka suomeksi mukailien Kalevalan kautta ovat melkein ympäri maapallon levinneet.

On luonnollisesti selvää että kaikissa kansoissa lasten opetus tapahtuu kansan omalla kielellä. Ei ole ensinkään luonnon lain mukaista, että lapsilta ruvetaan kouluissa riistämään pois omaa kieltä ja vierasta sijaan istuttamaan. Sehän on samaa kuin kukka tai kasvi kiskottaisiin juurineen pois sen oikeasta maaperästä. Omakielisen koulun ja kehityksen puolesta ovat kaikki kansat taistelleet, koska käsitetään, että vain sitä tietä kansan kehitys kulkee oikeaan päämäärään. On ollut aika, jolloin suomalaisetkaan naapurimme eivät omalla kielellään saaneet kouluopetusta eivätkä mitään virallista asiaa toimitetuksi, vaan kaikki kävi ruotinkielellä, niinkuin meillä taalla venäjänkielillä. Mutta suomalaiset ovat jo aikoja sitten oman kielensä oikeuksiinsa saattaneet. Kai meillä Karjalan kansallakin lienee oikeus toivoa, uskoa ja vaatia, että kouluissa, kirkoissa, pravienjassa sekä kaikkialla Karjalassamme käytetään tätä omaa kieltämme ja omat kansalaisemme saavat asioita toimittaa. Juuri tällainen päämäärä on ollut niillä karjalaisilla, jotka ovat perustaneet Karjalan Sivistysseuran. Ensimmäiseksi töikseen on se perustanut ja antanut varoja omakielisten lastenkoulujen perustamiseksi. Syntymäseudun rakkaudesta ja rakkaudesta omaan kieleen on nämä vaatimattomat koulut pantu toimimaan. Pienistä aluista on muuallakin, muussakin kansoissa alettu ja siten vähitellen raivattu tie kansan omatavoiseen sivistykseen ja kohoamiseen. Kaikessa eteenpäinpyrkimisessä, kouluopetuksessa ynnä muissa on pyrittävä Karjalassa karjalaiseksi. Oma apu on aina paras. Tarjokoon vieras miten villaista vaippaa tahansa, on sittenkin oman äidin ompeloma vaippa lämpöisin. Ei mikaan kansa ole päässyt kehittymään ja kohoamaan muuten kuin oman kielensä ja kansallisuutensa kautta. On selvää, että jos mieli saavuttaa hyviä tuloksia tässäkin alkukoulussa, tarvitaan lasten vanhempien ja opettajan yhteistoimintaa.

Muutkin esivanhempamme eivät tietäneet Jumalasta mitään, vaan he palvelivat epäjumalia ja niille uhrasivat. Kun sitten kristinuskoo lähes tuhat vuotta sitten levisi Venäjälle ja Suomeen, tulivat esivanhempammekin kristinuskoon, vaikka hallitettiin pölyilemistä ja taikauskoa jatkua vielä kauan ja osaksi on havaittavissa vielä nykyin. Jospa Karjalan kansa ei ole sellainen joka kyllään omakieliset koulut ja omakieliset joulukuusi-juhlat, jos oma karjalainen kehitys saadaan kohoamaan kaikkialla aluilla, niin selviää meille yhä enemmän sekä uskonto että karjalainen kansallisenhenki. Tämä koulu koettaa voimieensä mukaan saada oppilaisissa herätetyksi Jumalan tunteen ja hurrastusta omaa kieltä ja omaa karjalaisesta kansallisuutta kohtaan. Ja me uskomme nuo laulun sanat: »Vähät voimat ne suuria aikaaan saa, kun on tahtoa työhön ja toimintaan, kun on toivoa ja uskallusta.»

N. L.

Hyljättynäkö?

Kaukana korven komeroissa, syvällä synkän salon sisässä, loppumattomien soitin ja rämeitten takana, siellä järviensärannoilla, honkien humussa elelee yksin jätetty, hyljätty Karjalan heimo, kanteleensa ruostuneita kieliä näppäilee.

Ei ole nyt aikaa muistaa sinua, köyhä Venäjän Karjala, ken joutaisi runojasi kuuntelemaan, kun muistajilla on elämä niin vapaata, kun tulevaisuus kuvastuu heidän silmiinsä niin kirkkaana. Nyt, kun maailma uudestaan syntyy ja kansat hakevat paikkaansa kansojen joukossa, joudat sinä kauko-Karjala soittoinesi, kanteleinesi, kaikkinesi unohtua. Kultaa, kiltsevää kultaa tarjoaa maailma nyt onnellisemmille, joita onnetar on suosinut ja säästännyt — monelle Karjalankin pojalle — ja kenpä heistä joutaisi nyt muistamaan ja suremaan vanhaa emoaan, vaikeroimaan häneä vajavaisuuksiaan, hänen asioitaan ajattelemaan! Ei toki; onhan nyt aika takoa — kultaa.

Ne raukat Karjalan lapset, jotka ovat huokailleet tunteimattomissa sotavankileireissä, ne poloiset, jotka ovat viruneet juoksuhaudoissa tai harhailleet ekyksissä yksinäisinä oudoissa seuduissa, ne eivät ole joutaneet eivätkä saaneet tilaisuutta huolehtia kotiseutunsa kohtaloista.

Raukka maani, hyljätty Karjala, kau'an kärsinyt heimoni, kuinka kova on kohtalosi, kuinka armoton osasi! Et ole sukua silloin, et heimoa heleän kansan, kun tällä on edessä onnen aika, elettävinä armaat päivät. Joudat unohtua sinne korpiesi taakse, kadota kovaosainen. Mitä olisi sinulla tuotavaa kansojen alttarille, mitä entisyyttä, jolla ylvästelit? Olethan vain köyhä korven joukko, arvoton inehmon lapsi, jota eivät maailman mahtavat tunne eivätkä tarvitse! Elele siellä yksinäsi, sorrettuna, poljettuna; kunhan vain säilytät onnellimpien veljesi sukutaulut, kantakirjat, että niillä voitaisiin todistaa suvun suuret juuret, laajat lajiperät — elele, saathan palkan.

Olemmeko unohdetut, yksin jätetyt? Ehkäpä sentään emme. Onhan meillä toki vielä oma voimamme, oma tarttumisemme onnen ohjiin!

Me karjalaiset, jotka täällä vapaassa Suomessa arkihommassa aherramme, käykäämme tarmolla työhön ja toimeen käsiiksi, kaikki yhtenä miehenä! Ja koko Vienan Karjala mukaan, siihen Aunus avuksi, koko Venäjän Karjalan rahvas tietoiseksi pyrkimyksistään! Vapaaksi Karjala, vapaan Suomen rinnalle tai sen yhteyteen! Yrittäkäämme nyt tai ei milloinkaan! Ehkäpä se ei niin vaikeaa olekaan, kunhan vain uskallamme yrittää. Entistä pohjaa meillä tosin ei ole paljoa, meidän täytyy kaikki alusta alkaen rakentaa. Mutta sittenkin — eteenpäin! Tulkoon heimokansa avuksi, ja niin rakennamme ehjäksi Kalevalan kansan, suvun suomalaisen ja niin korjaamme ikuiset kohut.

Karjalaiset, työhön Karjalan vapauden puolesta! Kireellä omaa onneamme luomaan.

Karjalan Pekka.

Vienan ja Aunuksen Karjalasta.

Vienan ja Aunuksen miehiä Suomen hallituksen pakeilla.

Suomen hallituksen puheenjohtaja, senaattori Paasikivi, on ottanut vastaan Vuokkiniemen kunnan lähetystön, johon kuuluivat V. Mattinen ja F. Semenov. Lähetystö jätti hallitukselle noin 250:n vuokkiniemeläisen allekirjoittaman adressin, jossa pyydetään Suomen hallituksen toimenpidettä Vienan Karjalan liittämiseksi Suomeen ja samalla avustusta elintarveasioiden järjestelyssä Vuokkiniemellä.

Valtionhoitaja Svinhufvud ja senaattori Paasikivi ottivat kesäkuun 6 p:nä vastaan Aunuksen karjalaisten lähetystön, johon kuuluivat maanviljelijät Aleksi Aleksejeff ja Nikolai Dorofejeff Muujärveltä sekä Pavel Filipoff Mäntyselästä ja rajaseudun väestön edustajina M. Koivunen Suojärveltä ja F. Röppänen Salmista. Lähetystö esitti laajan selostuksen sietämättömästä bolshevistisestä terrorista sisä-Aunuksessa, jossa normaaliikäinen toiminta on kokonaan tukahduksissa ja väestöltä riistetty kaikki elämisen mahdollisuudet. Tämän vuoksi oli 14 aunukselaista laajojen alueiden edustajina saapunut kesäk. 2 p:nä Suojärvelle, jossa valittiin yllämainittu lähetystö esittämään Suomen hallitukselle, että Aunuksen asujamiston ainoa avuntoive kohdistuu Suomeen. Samoin voittaa ajatus Aunuksen pääsemisestä kokonaan Suomen yhteyteen päivä päivältä yhä enemmän alaa väestön keskuudessa. Englantilaisien taholta tullesiin tarjouksiin järjestyksen palauttamisesta väestö suhtautuu suurella epäluulolla.

Lähetystöjen opastajana oli maisteri Lauri Hannikainen.

Viena ja Aunus suurpolitiikan pyörteissä.

Englantilaisten hommat.

U. Sille on kerrottu, että englantilaiset ovat ryhtyneet puuhaamaan Vienan Karjalan ja Aunuksen Karjalan ynnä Kuolan niemimaan muodostamista »itsenäiseksi» valtioksi, joka valtiollisesti liittyisi Venäjän liittotasavaltaan mutta yhtyi erikoiseen taloudelliseen liittoon Englannin kanssa. Kertojain mukaan on Englanti heti luvannut luovuttaa 100 milj. ruplaa Vienan ja Aunuksen taloudellista kohottamista varten. Mikäli tiedetään, oli asian johdosta kutsuttu kokoon neuvottelukokous 15 p. toukok. Karjalaiset lienevät toistaiseksi suhtautuneet suurella epäilyksellä yllämainittuihin puuhiin ja odottavat Suomen toimenpiteitä nykyisen sekavan tilansa järjestämiseksi ja heidän auttamiseksi punakaartilaisien ja bolshevikkien terrorista, sekä englantilaisten itsekkäistä liehakoimista, joiden päämäärän valistuneimmat karjalaiset varsin hyvin tajuavat.

»Slovo Naroda» kertoo: Toukok. 28 p:nä saapui Moskovaan sähkösanoma pohjoisen elintarveuppravan Arkan-gelissa olevalta asiamieheltä, joka ilmoittaa, että Arkan-geliin on saapunut muutamia englantilaisia laivoja elintarvelastissa. Laivat seisovat purkamattomina, eivätkä englantilaiset luovuta lasteja kenellekään. Paikallisten elintarvejärjestöjen tiedusteluun laivojen kapteenit ovat ilmoittaneet, että he purkavat lastin vain siinä tapauksessa, että heille palautetaan se sotilaallinen omaisuus, jonka Englanti on sodan aikana tuonut Arkan-geliin.

Saksa vaatii englantilais-ranskalaisten joukkojen poistamista.

Saksa on jättänyt Venäjän neuvostohallitukselle ultimaattumin, jossa se vaatii neuvostohallitusta poistamaan Pohjois-Venäjältä siellä olevat ranskalaiset ja englantilaiset joukot. Venäjän neuvostohallitus ei ole vielä antanut suoraa vastausta, mutta on se vastannut, ettei Muurmanilla ole niin suuria liittolaisvoimia, kuin Saksa on ilmoittanut. Saksan hallituksen tietämän mukaan pitäisi Muurmanilla olla n. 35,000 liittolaissoturia.

„Englantilaisten oleskelusta Muurmanilla tehdään pikainen loppu“.

Vjekin Köpenhaminasta saaman sähkösanomatiedon mukaan omistaa Saksan sanomalehdistö suurta huomiota Muurmanin kysymykselle.

Vossische Zeitung kertoo englantilaisten vilkkaasti liikkuvan Muurmanin radalla ja suomalais-venäläisten punakaarti-osastojen olevan matkalla englantilaisten osastojen johdolla Äänisjärven koillispuolella sijaitsevilta rautatieasemilta Suomen rajaa kohti. Muurmanin rannikolta on etelään lähetetty tykkejä ja ampumatarpeita. Sotilaallinen Mitauer Zeitung katsoo olevan välttämättöntä, että englantilaisten oleskelusta Muurmanilla tehdään pikainen loppu.

Englannin haaveita.

Otsakkeella »Englannin uusi tie Intiaan» kirjoittaa »Nord. Allgem. Zeitung» englantilaisten toiminnasta Muurmanin rannikolla ja huomauttaa, että englantilaiset aikovat tältä alueelta rakentaa rautatien Iso-Venäjän, Tashkentin ja Asganistanin kautta sekä käyttää sitä varatiensä Intiaan. Lehden mielestä Englanti suunnittelee Intian äärelle joukon keskenään kilpailevia pikkuvaltioita, joita Britannian hallitus voisi hallita »ja'a ja hallitse» periaatteen mukaisesti. Tämän brittiläisen rautatielinjan avulla suljettaisiin Saksan maayhteys Kiinan kanssa. Saksan ei kuitenkaan tarvitse — huomauttaa lehti — peljätä tällaista mahdollisuutta, sillä Brest-Litovskin rauha on antanut sille takeet vapaasta taloudellisesta toiminnasta Venäjällä.

Odottamaton vaatimus.

LS.U.T. kertoo, että Venäjän ulkoasiainkommissario Tshirtslerin on Venäjällä olevalle Britannian lähettiläälle Lockartille jättänyt seuraavan nootin:

Sen jälkeen kun Venäjä lopullisesti on siirtynyt pois otivien valtojen riveistä on Venäjän hallitus jonkun aikaa vitkastellut esittämästä vaatimusta englantilaisten sota-alusten poistumisesta Venäjän pohjoisrannikon satamista. Sittemmin on ulkoasiain kommissariaatin väliaikainen hoitaja useampaan kertaan huomauttanut Teille välttämättömyydestä poistaa englantilaiset sota-alukset meidän pohjoisista satamistamme. Venäjän tasavalta ei ainoastaan tule jyrkästi vastustamaan kaikenlaisten sotilasosastojen maihinlaskua meidän rannikollemme, vaan isäksi panemaan päättävän vastalauseensa sota käyvien valtain sotalaivojen oleskelua vastaan meidän pohjoisissa satamissamme.

Samansisältöinen nootti on yhdenaikaisesti myöskin jätetty Yhdysvaltain ja Ranskan Moskovassa oleville pääkonsuleille.

Punaisten riehunta Vienassa.

Voijärven kylä porona.

Vienan Kemistä ilmoitetaan, että punaroistot ovat riehuneet murhapolttajina lähellä olevassa Voijärven kylässä ja onnistuneet syyttämään tuleen 33 taloa. Talot paloivat poroksi. Liekkien uhriksi joutui myöskin ihmisiä ja eläimiä. Kylään jäi jäljelle ainoastaan 8 taloa.

Etelään luikkineet punaiset.

Eräs Suomen koillisen rintaman eteläisimmistä joukoista hiljattain palannut toimihenkilö kirjoittaa:

Senjälkeen kun Vienan Karjalan pohjoisosissa toimineet aseelliset punaryssämme, kuuluttuaan lopullisesta häviöstä Etelä-Suomessa ja saatuaan venäläis-englantilaisilta neuvonantajiltaan kehoituksen vetäytyä pois Kurtin rintamalta — he poistuivat jo aikajemmin Soukelon—Kuntijoen—Niskan tienoilta — olivat perääntyneet aina Knäsöön saakka, alettiin heidän johtajiensa toimesta puuhata junalla Muurmanin rataa pitkin etelään päin. Easin lienee ollut tarkoitus mennä aina Siperiaan saakka »maata viljelemään ja aseharjoituksia jatkamaan», kuten eräässä asiapaperissa sanotaan. Mutta tuskinpa lienee yhtään »S. P. Kaartin Pohjoisimman rintaman» miestä Siperiaan saakka päässyt, huolimatta hyvistä suomalaisista vetureista ja makuuvunuista. Matka taisikin keskeytyä Pietarin ja Moskovan välille, Vollogdaan.

Viimemainittuunkin paikkaan lopetettiin kuitenkin kuljetus, kun sielläpäinkään ei kuulunut olevan elämä pelkkää »silkkiä». Niinpä jäivät loput, toisten tiedonantojen mukaan useampia satoja miehiä, Knäsöön seitsemän virstaa etelään sijaitsevaan Santamäen korpeen, jossa nyt juuri ja juuri hengissä pysyvät syömällä »Kansanvaltuuskunnan» nimessä »takavarikoituja» hevosia. Siellä havumajoissa makailevat punikkijohtajkin, ne heistä, jotka eivät ole livittäneet tiehensä. Niinpä miettii siellä maallisen loiston katoavaisuutta kuusamolainen kyläsuutari Pekkäläkin, yksi »pohjoisimman rintaman» johtajia ja Iivo Ahava sairastelee kipeitä, talvella paleituneita jalkojaan.

Miehistö potee melkein kauttaaltaan »könttyrä» eli keripukkia ja osittain kiroilee kavalaä johtoa. Useat kymmenet, jotka vain suinkin kynnellä kykenevät, pakenevat seurauksista piittaamatta Suomeen.

Suojelustoimet Vienan Karjalassa.

Valkokaartilaiset puhdistelevalt kyliä.

Kainuun Sanomien saamien tietojen mukaan on Karjalan retkikunta majailut jo puoleltoista kuukauden ajan Uhtuan kylässä puhdistellen likitieneita punakaartilaisista ja ottaen niiltä aseet pois. Mitään vastarintaa ei ole Kemin kaupungin luona tapahtuneen taistelun jälkeen valkokaartilaisia kohdannut. Punaisten luovuttavat mielisuosioilla aseensa. Muutamia punaisia on vangittu ja yksi vakoilusta syytettynä ammuttu. Osa valkokaartilaisista on puhdistamassa Latvajärveä, Vuokkiniemä ja Pirttijärveä.

Joka paikassa rajan takana on valkokaartilaiset otettu vastaan vapauttajina paitsi Kemin kaupungin ympäristöllä, missä asukkaat, nähtävästi punakaartilaisien pelottelemina pelkäävät venäläisten kostoa. Yhäkin on punaisten ja ryssien taholta kiivas agitatio käynnissä.

Ruokavaroja on valkokaartilaisilla ja paikkakuntalaisillakin riittämään asti paitsi Vuokkiniemellä, jossa on pelätävissä ruokavarojen loppuminen.

Aunuksen tapahtumat.

Punakaartilaisia ei suvaita.

Rajan yli Suomeen paenneet suomalaiset kertovat, että mieliala Aunuksessa on yhä enemmän kehittynyt punakaartilaisvastaiseksi.

Kaikenlaisista toivomuksista,

sekä kyläin, kuntien y. m. yhteisistä, että yksityisluontoisemmista, joita osoitetaan Karjalan Sivistysseuralle, pyydetään lähettämään aina kirjallinen, suoranainen esitys, osoitettuna Karjalan Sivistysseura, Helsinki, Vuorikatu 8 A. Jos esitystä tukee joku kokouksen päätös, pyydetään liittämään ote siitä mukaan.

Karjalan Sivistysseura.

Minkämitäkin Vienasta ja Aunuksesta.

»Uudessa Päivässä», Suomen itsenäisyysaatteen pirteimmässä ajajassa, kirjottaa nimimerkki »Tero» seuraavaa:

Yhä voimakkaammaksi käy se ääni rajojemme ulkopuolella olevasta Karjalasta, joka toivoo tuon alueen liittämistä Suomeen. Siellä tehty valvuttamistyö oman pienen itsehallinnon hyväksi on avannut kansan silmät näkemään yhä pitemmälle ja käsittämään yhä selvemmin asemansa. Ajankohta on saanut siellä yhä selvemmäksi seuraavan tosiasian: tämä kansa ei voi säilyttää kansallista erikoisuuttaan ja alueellista koskemattomuuttaan eikä päästä rauhallisesti kehittymään omaa hyvinvointiaan ja henkistä kukoistustaan kohti muuten kuin liittymällä toiseen, jo vapautuneeseen, vahvempaan, läheiseen kansaan ja maahan. Oma laajinkaan autonomia ei enää auta, kun sitä uhkaavat voimat tulevat olemaan niin kovin suuret ja sen omat voimat taas kovin pienet ja — kunpa se autonomia on vielä saattakin. Huolimatta ainaisista autonomiohunnoista eivät Venäjän »vallankumoushallitukset» ole vielä yhdellekään kansalle tai alueelle »valtakunnassaan» rehellisesti myöntäneet mitään itsehallintoa, ja kenties kaikkein enimmäkseen sopii epäillä niiden hyviä tarkoituksia Vienan ja Aunuksen Karjalan suhteen. Onhan tämä alue makea pala ellei muuna niin sopivana kiisankappaleena ja sitäpaitsi näyttää sen suhteen yhä selvemmin olevan Englannin ja muiden »pienien kansojen vapauttajain» sormet pelissä.

Tämän alkaa nyt jo itse kansa havaita yhä selvemmin ja yhä laajemmilla aloilla. Sitäpaitsi vierottavat Venäjältä ja sen ystävästä joka päivä omilla piholla nähtävät ja koettavat tapaukset, ainaiset ryöstöt, ihmisten ahdistelut ja muut pelastukset, jotka bolshevikkien ja punakaartilaisien valtakunnassa ovat paraimpia »vapauden» ja hyvinvoinnin ilmaisuja. Suomeen päin johtaa vielä vanha veljestunto, joka ei suinkaan ole lakannut sykkimästä, vaikkapa vuosasadat ovat koettaneet sen heikentämiseksi tehdä työtä. Englannin suhteen on kansalla se käsitys, että se ei suinkaan myönnä mitään oikeuksia sen kansallisuudelle, kielelle j.n.e.

Niinpä tulee sen keskuudesta yhä useampia kirjelmia ja lähetystöjä tänne Suomeen, maamme hallituksen ja joskus myös sen eduskunnan luo, lähetystöjä ja kirjelmia, joissa pyydetään Venäjän Karjalan liittämistä Suomeen. Tämän kirjoittajan tietämän mukaan on tämänlaatuista huomattavampia kirjelmia tähän asti saapunut jo kymmenkunta, niiden yhteydessä ainakin puolenkymmentä lähetystöä, joilla kaikilla on ollut sama tarkoitusperä. Näihin on sittemmin yhtynyt jo Karjalan Sivistysseuran johtokuntansa kautta, joka johtokunta heti kapinan kukistuttua ja liikehteyden synnyttyä piti etupäässä tämän suuren kysymyksen johdosta kokouksen.

Näinä päivinä on saapunut pari mutta samaa tarkoittavaa anomusta rajantakaisesta Karjalasta. Näihin asti on saapunut niitä etupäässä pohjoisesta osasta aluetta, n.s. Vienan Karjalasta, mutta nyt alkaa niitä tulla jo etelämpäänkin, tärkeiltä Aunuksen mailta. Niinpä toinen saapuneista kirjelmistä, joka on pöytäkirjan muodossa ja jota tuomaan on saapunut kolmimiehinen lähetystö, on saapunut syvältä Keski-Aunukselta, vieläpä meille vähän tunnettujen ja kansallisuutemme äärimmäisillä rajoilla asuvain vepsänsukuisten aunukselaisten, lydykköjen, keskuudesta. Täälläkin valitetaan sitä kaiken uhkaa, hengen ja omaisuuden turvattomuutta ja häviötä, joka kaikkialla muuallakin rajan takana vallitsee, ja tämän kaiken perusteella pyydetään Suomen veljeskansaa tulemaan apuun ja vapauttamaan kansaa tuosta kuvaamattomasta olotilasta.

Paitsi nämä mitä selvintä kieltä puhuvat seikat antavat eräät käytettävimmät tulleet yksityiset kirjeetkin kuvaavaa lisävalaistusta oloihin venäjänpuoleisessa Karjalassa.

Niinpä Keski-Aunukselta kirjoitetaan:

»Missä kansa on vähänkin sivistyneempää, ollaan hyvin jännitettyä asioista. Odotetaan apua mitä pikimmin, jotta päästäisiin vapaiksi ryöstöistä ja ryöväyksistä, jotka ovat alituisia, mutta joista ei omin voimin vapauduta.»

Etelä-Aunukselta ilmoitetaan, että talonpoikainen kansa ei hiljaisuudessa voi toivoa mitään muuta kuin vapautumista rosvoavien ja hävittävien voimien vallasta.

Muuten on etenkin Aunus bolshevikkien ja kaikenlaisten punakaartilaisien täydellisenä luvattuna maana nykyään, jatketaan samoissa kirjeissä, joista jotkut on päivitty jo viime kuun vaihteessa. »Punaisten ovat täällä vielä valtiaina ja käyttävät aseittensa avulla mahtiansa.»

Itä-Suomen punkit ovat yleensä karanneet, mikäli ovat päässeet karkaamaan, Aunukseseen. Sieltä heitä osa oli joko vapaasta talidostaan tai houkuttelusta lähtenyt Suomen punaiseen rintamaan, etupäässä Raudun ja Viipurin rintamaosille, jossa tulivat tuhoutuksi, osa taas on päässyt muille paikkakunnille. Yleensä eivät aunukselaisten ole punaisten joukkoihin yhtyneet; toimenpiteistä valkoisten hyväksi taas on estänyt kosto ja vaino punaisten puolelta.

Aikaisemmin olivat Aunuksessa mellakoivat bolshevikit ja punaiset aikoneet rynnätä Salmin kautta Suomeen, mutta kun sitten olivat kuulleet, että raja ei olekaan varjoimatta ja että m.m. jo salmilaiset ovat valmiit autamaan heille asianmukaiset tervetuliaiset — siellä kun jo itse kunta sääti tavallaan pakollisen asevelvollisuuden: määräsi jokaisen asekuutoisen miehen astumaan valkoisten joukkojen riveihin — niin olivat jättäneet aikoen.

Mutta muuta mahtiaan, omilla paikkakunnillaan, ovat Aunuksen punahurtat sitä innokkaammin osottaneet. Niinpä kerrotaan, että he ovat epäilyksestä vanginneet erään Etelä-Aunuksen huomattavimpia liikemiehiä, kauppias Värsin (Värsijeff) Alavoinen kylästä Ripushkalan pitäjältä läheltä Aunuksen kaupunkia, ja uhkailleet häntä jo hengittäkin ottaa, jota kuitenkin eivät liene tehneet. Myös kuulutaan ahdisteltavan erään »rautakattonen talon» omistajaa samasta kylästä, joka lienee eräs asianajaja Pernan l. Parnanen.

Mutta tämän kaiken aikana tekee suuri Englanti suunnitelmiaan »pienien kansojen vapauttamisen hyväksi.» Sanomalehdissäkin on ollut tietoja jonkin pohjoisvenäläisen

Karjalan kielelle omat kirjaimet!

Kun useilta seudivin sitä aluetta Venäjän Karjalaa, jossa ei vielä taideta lukea suomen kieltä, on saapunut ilmoituksia, että siellä on yhtä vaikea lukea myöskin venäjän kirjaimilla painettua karjalan kieltä, nuo kirjaimet kun oman kielen yhteydessä tuntuvat aivan vierailta — ja kun niihin on täytynyt sijoittaa monia sovinnaiskirjaimia —, on lehden julkaisijan ja toimituksen kesken päätetty, että tästedes julkaistaan karjalankieliset kirjoitukset omilla erityisillä kirjaimilla merkittyinä. Ne ovat muodostetut suomenkielen ja yleiseurooppalaisista ääntenmerkeistä, sen mukaan mitä on katsottu karjalankielessä tarvittavan. Ne opitaan pian, esim. siten, kun niitä vertaillaan venäjänkielen kirjaimistoon, jota alueella tunnetaan. Tätä vertailua ja oppimista varten julkaisemme tässä alempana taulukon, johon on asetettu ensiksi kaikki karjalankielessä tarvittavat merkit, sitten venäjänkielen kirjaimet ja vihdoin suomenkielen äänne-merkit, jotta niihinkin voidaan samalla tutustua ja sen mukaan oppia myös suomenkielinen lukutaito. Tällä tavoin pääsemme merkitsemistävän kirjavuudesta ja toivottavasti myös käy omankielisen kirjoituksen lukeminen helpommaksi. Karjalankieliset kirjoitukset tullaan siis tästä lähtien julkaisemaan tällä tavoin merkittyinä. Sen vuoksi kehotamme karjalankielisiä lukijoitamme tarkkaan tutkimaan tässä alla olevaa taulukkoa, jonka julkaisemme toistaiseksi joka numerossa. Taulukko voidaan myös leikata irti lehdestä. Kehotamme samalla kaikkia karjalankielellä kirjoittavia avustajia kirjoittamaan kirjoituksensa ylläesitettyllä tavalla.

Jyväskylässä—Helsingissä tammikuulla 1918.

Karjalan Sivistysseura ja Karjalaisten Sanomat.

Karjalan-, venäjän- ja suomenkielen kirjaimistot.

Karjalan ja aunuksen kielissä tarvittavat kirjaimet	Vastaavat venäjänkielen kirjaimet	Vastaavat suomenkielen kirjaimet
A, a	А, а	A, a
B, b	Б, б	B, b
D, d	Д, д	D, d
D', d'	(Ди, ди)	ei ole
E, e	Э, э, Ё	E, e
F, f	Ф, ф, Ө	F, f
G, g	Г, г	G, g
H, h	Г, г	H, h
I, i	И, и, І, і	I, i
J, j	Е, е	J, j
K, k	К, к	K, k
L, l	Л, л	L, l
L', l'	Ль, ль	ei ole
M, m	М, м	M, m
N, n	Н, н	N, n
N', n'	Нь, нь	ei ole
O, o	О, о	O, o
P, p	П, п	P, p
R, r	Р, р	R, r
R', r'	Рь, рь	ei ole
S, s	С, с	S, s
S', s'	Сь, сь	ei ole
Š, š	Ш, ш	Sh, sh
Z, z	З, з	ei ole
Ž, ž	Ж, ж	ei ole
Č, č	Ч, ч	Tsh, tsh
T, t	Т, т	T, t
T', t'	ТЬ, ть	ei ole
U, u	У, у	U, u
W, v	В, в	W, v
Y, y	ei ole	Y, y
Ä, ä	ei ole	Ä, ä
Ö, ö	ei ole	Ö, ö

Vienan Karjala ja A. W. Ervasti.

— Luo päättäsi pienten riitojen riehua kasva ja kansojen lippuna liehu ja näytä, mit' täällä pienikin voi, kun suurta se unelmoi!

Se ilo mi kasvavi murheesta, se yksin on oikea täällä, ja ethän, kansani kallis sa, ole kulkenut kukkien päällä, mut niin jos sa kestät onnesi uuden, kuin kestät sä murheen ja onnettomuuden, niin olet sa kansa, mi kaikki voi. Älä horju Suomi oi!

Eino Leino.

Suomen vapauden aamusumussa Otava valmistaa uutta korjattua painosta A. W. Ervastian »Muistelmia matkalta Venäjän Karjalaan kesällä 1879».

Näissä matkamuistelmissa kerrotaan koruttomasti, mutta asiallisesti ja rakkaudenhengessä siitä ihmemaasta ja sen asujista, jossa Suomen sammon sirpaleet ovat säilyneet, joka satoja suomalaisia sydämiä on syyttänyt, jonka onnen kohtalo parhaillaan raivoavan maailmanmyllerryksen pauhuista ja kauhuista selvinnee ja joka Suomelle ja sen tulevaisuudelle on päivän polttava kysymys.

Niin, Vienan Karjala, sehän se ensin Ervastian syytti, muodosti käännekohtan hänen elämässään, sai hänen sielunsa soimaan. Mies on matkalla Vienaan, lähtiessä järjettömän puolueittain rikkirepimä, taloudellisten huolten hermostuttama muutenkin maailman murjoma: palaa matkalta uutta elämän-

nestettä ruumiissaan, sielussaan leimuava liekki, joka vahvistaa, valaisee, lämmittää koko hänen loppuelämänsä, antaa sille uutta sisältöä, uutta voimaa, niin että vielä tämän matkan jälkeen saa tehdyksi kolme pitkää kierrosta Ruijaan, Jäämeren rannalle, ja Aunuksen ja niistä kertomuksia, kirjoja kyhätä

Vienan karjalaiset pitävät tätä Ervastian ensimmäistä Karjalan kirjaa kalliina, pyhänä. Eikä ihme, sillä siinä nämä kotipuoleensa ylenkatsovat, sorretut ja suuriruhtinaskunnassakin lainrikkoina vainotut »laukkuryssät» ensi kerran saivat kuulla ymmärtäväisen ystävän äänen, ystävän, joka ei etsi omaansa, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee totuuden kanssa...

Vienan veikoilla olen nähnyt nämä muistelmat sidottuina paksuihin kansiin, joiden sisäpuolelle kirjoitustaitoiset lukijat olivat merkinneet päivän ja paikan, milloin ja missä kirjan olivat lukeet ja »ylen hyväksi» huomanneet. »Karjalan Paavali», toimita tämä tällainen kappale Kansallis- tai uuteen Pedagoogiseen museoomme! Myöhemmät Karjalan kävijät ovat muistelmista herätteitä saaneet. »Karjalan taatto» O. A. Hannari, jonka eheää, kaunista elämää ja elämäntyötä Artturi H. Virkkunen ja O. Relander hiljattain ovat kuvailleet, syytti — Ervastian muistelmat luettuaan, — että m. m. rutosti rupesi Helsingistä käsin yhteistä Aunuksen matkaa suunnittelemaan, joka kesällä 1882 saatiinkin toteutetuksi. Muista Vienan Karjalan kävijöistä ja kannattajista mainittakoon J. W. Jurvelius, Lauri Pääkkönen, Paavo Ahava, Osmo Iisalo, Aho, Ivalo, Kianto (viime vuonna kaksi kirjaa: »Vienan virroilta, Karjalan kankahilta» ja »Vienan kansan kohtalo»), I. K. Inha («Kalevalan Laulumailta»), Iivo Härkönen (Rajantakainen Karjala), Lauri Hannikainen (Kuolevan laulun mailta).

Suomessa asuville Vienan ja Aunuksen karjalaisille.

Kun eri tahoilla Suomessa oleskelevien Vienan ja Aunuksen karjalaisten piiriä on herätetty ja saatettu Karjalan Sivistysseurankin tietoon kysymys, eikö olisi jotain tehtävää sen johdosta, että Suomen Hallituksen antama Venäjän alamaista koskeva karkoitussääräys koskee karjalaisiakin ja siten sellaisen karjalaisen, joka ei ole vielä Suomen alamaisten, täytyisi jättää pysyväkin olinpaikka tai toimi täällä, on Karjalan Sivistysseura ottanut asian pohtiakseen ja tehnyt siitä seuraavansuuntaisen päätöksen.

Asia tunnustettiin kipeäksi, mutta ainoaksi toimenpiteeksi, mitä asiassa voitaisiin tehdä, katsottiin esityksen tekemistä Suomen Hallitukselle, että se asettaisi erityisen komitean, joka sille jätettyjen anomusten, luotettavuus-todistusten ja mahdollisesti oman tuntemuksensa perusteella ratkaisisi kunkin hakijan asian kohdastaan. Mutta kun Hallitus jo on järjestänyt sellaisen tien, että jokainen voi samallaiset anomuspaperit jättää joko suoraan tai nimismiesten kautta oleskelulääninsä Maaherralle ja kun on syytä toivoa, ettei tätäkään tietä aiheetta ketään karjalaisista häädetä pitkäaikaisilta oleskelupaikoiltaan, lienee tämä järjestely kenties vielä käytännöllisempi kuin edellinen. Siksi seura kehoittaa jokaista karjalaisesta kääntymään asiassaan lääninsä Maaherrojen puoleen, jotka useimmille ovat paljoa lähemmät virastot kuin mahdollinen koko maata koskeva ainoa komitea tulisi olemaan. Jyväskylässä, toukokuun 13 p:nä 1918.

Karjalan Sivistysseura.

erivaltion luomisesta. Tämän kirjoittajan tietoon on tullut luotettavalta taholta Vienan Karjalasta, että siellä jo piti olla yhden tämän uuden valtion osan — tietysti »karjalaisen» — »perustava kokouskin». Se piti olla toukok. 15 p:nä Tshuupan asemalla Muurmanin radan varrella Kieretin pitäjässä (lähellä Vienan meren rantaa). Englanti on hankkeen takana, tiedetään alueella yleensä. Sen pitäisi saada aikaan sellainen pohjoisvenäläinen liittotasavalta, johon kuuluisi Kuolan niemimaa — tietysti, tärkein alue ensiksi! — sitten Vienan (Arkangelin) ja Aunuksen (Olonetsin) läänit kokonaan ja vihdoin osia Vologdan läänistä. Tämä jaettaisiin sopiviin hallintoalueisiin, »oblasteihin», jotakin maantieteellistä näkökohtaa silmälläpitäen. Yksi tällainen oblastti olisi se, joka käsittäisi Kuolan ja Vienan ja Aunuksen läänien karjalaiset osat.

Tämän osan perustava kokous piti olla. Kutsuja kerrotaan lähetetyn. Jokaisen kunnan piti lähettää mies tuhannelta asukkaaltaan edustajaksi. Tässä kokouksessa piti sitten jo solmittaman erityinen kauppasopimuskin Englannin ja alueen välillä, viimeainuitun metsistä y.m. Metseistä tietysti kaikki sopimukset alettava! Tämän vastapainoksiko vai pelkästä ihmisystävyydestä piti sitten Englannin antaa tuolle köyhälle, takapajulle jääneelle alueelle aina 50 milj. ruplaa kaupan, 20 milj. ruplaa kalastuksen elvyttämiseksi j.n.e.

Vielä sanotaan Englannin luvanneen tuoda kaikenlaista rikkamaa ja pientavaraa kaikkialle Muurmanin radan varalle myytäväksi »halvalla ja huokealla», jotta karjalaisten ei tarvitsisi muuta kuin aina köryytellä vain tuon siunausta tuottavan radan asemille...

Ei ollut tullut tietoomme, onko tuon »perustavan kokouksen» pito tullut suoritetuksi ja mitä kaikkea siinä on onnistuttu saamaan aikaan. Mutta onhan kylliksi, että se on edes kutsuttu. Jo se riittää kuvaamaan tilannetta ja valaisemaan taustaa. Selvästi on hanke tarkoitettu ensinnäkin sotkemaan kansaa sen oman aikaisemman autonomiahankkeen suhteen, ja sitten sen päämääränä on luonnollisestikin estää kansan lähentymistä ja kääntymistä Suomen puoleen. Sillä tuon uuden autonomian ja alueitsenäisyyden puuhaajain taholta kuulutaan mitä hartaimmin toivottavan, että kansa venäjänpuolisessa Karjalassa alkaisi lähettää anomuksiaan ja adressejaan heille.

Meidän päiviemme kirjailijoilla ihanan äidinkielimme sanat sattuvat rohkeampina, rikkaampina kuin Ervastian. Tässä katkelma Kiannon kieltä:

«Äärettömät ovat sen (Vienan) metsät, valtavat sen vaarat, viehättävät sen virrat... — «Metsänotusten piilotarha, lintujen ja kalojen ruhtinaskunta. Virroissa sinisorsa soutelee, suvannoilla joutsen joikuu. Täällä pyhä lintu pesii...»

Ja kuulkaa runolaulajain ensimmäisen jälkeläisen, joka koitoisia opinteitä on astunut, — kuulkaa Iivo Härkösen kanteleenkaikua »Karjalan virsistä»:

Rajaviivalla.

Halki korven kuolonjylhän kulkee milloin kääntein jyrkin, milloin kolkoin kohtilinjoin juonne syytä, kahta laaja — raja Suomen ja Venäjän.

Hiihtää mies hikisin otsin, rinnoin huuruvin, avoimin, hiihtää taakse katsomatta — laukku suuri hartioilla.

Lapin urho, Vienan veikko. Joutuu korpjuontehelelle — seisahdavi, hengähtävi, itseksensä äännähtävi:

Pelastettu: eipä tänne yllä valta valdesmannin, säilyy laukku, säilyy henki

Suomi suureksi — Viena vapaaksi!

Paraadi-runoelma Vapun päivänä 1918.

Kirj. Ilmari Kianto.

Suomi suureksi — Viena vapaaksi!
Nyt, jos koskaan, se onnistaa!
Nyt on hetki ja nyt on aika!
Nyt on suurien suuntain taika
Pohjan Poikien ponnistaa!
Nyt on heimous-hengen ponsi,
Sydän täysi, ei enää onsi —
Nyt ei luonto saa lannistaa!
Kevätkylvöhön Väinön pellon
Käyköön kilvaten kansa, maa!

Nyt arpa on heitetty! —
Nyt auki kaikki, mik' ennen oli peitetty!
Nyt sotaretki tehdään — tuo suuri!
Nyt murretaan Pohjolan kivimuri;
Ja Onnen Sampo maan uumenista saaliiks katvetaan —
Hei kalparitarit! Nyt miestä tarvitaan!

Ah, kuuletteko, kansan sielut, miten ilmat ranta
humajaa?
Miten Äänisjärveltä Valkean meren ääriin maat
oudosti kumajaa?
Mikä sävel soi kaukaisten karhukorpien synkissä
kuusikoissa?
Miten hanget sinisaloilla sulavat — ovat pian poissa?

Se on meidän kansallisuuden kalevaisen kantelon
kielisoitto!
Se on Suomen nousevan vapauden autereinen aamu-
koitto!
Se on tuhatvuotisen tuskan loppu, heräämyksen
väkevä voitto!
Sen toivon Tähtien tuikinta, mi muinoin oli loitto: —
— Suomi suureksi — Viena vapaaksi!!!

Kansa, joka varjoissa vaelsi, näki valkeuden suuren!
Tammi, joka kaatua uhkasi, nyt versoi vahvan juuren!
Vai eivätkö Vienan virrat ole iäti kihisseet — meille?
Eivätkö Karjalan kankaat ole viittoneet vihreille teille —
Nuo Vienan sinisalojen ja tunturien tummat polut,
Tuo vainolaisen vavahuttama heimo, nuo Suomen
verisolut!
Eikö kantele ja Kalevala ole syntyisin sieltä — —
— Ken kurja sen vielä kieltää?

Siks riemuita kelpaa siitä suuresta, mikä muinoin oli
salapyhä,
Josta kuiskaten unelmoitiin vuosisatoja yhä,
Kun Suomen henkipaimenet Vienan sintsilöitä saarsi,
kulki,
Mut' jokainen aatteensa armainmat sydänsoppeensa sulki.
— Nyt vasta tuo kaikki tulkoon julki!

Nyt sotarumpu pauhaa, koko maailma lieskoina palaa!
Nyt jättäiläiset taistelevat, suurpedot myrkkijänsä valaa!
Mut' pienten kansojen kohtaloita itse Zebaoth ohjaa!
Tuhatuosien tyhjyys — kuni etsivi pohjaa,
— Kansojen kaikkien kokoomus!
— Kansallisuuksien huomenhuokaus!

Oi hajotkaa te valtakunnat, jotka orjia vain tahdoitte
luoda!
Suistukaa pirstaleiksi sortajat, jotka sopusointua ette
suvainneet suoda!

Nyt Jumalan käsi teidän päällänne raskaana painaa:
Ken eilen teistä eli, hän tänään on jo vainaa.
— Kaitselmus kärsimyksesi kostaa!
— Ajan aalloista Oikeus olkapäitään nostaa!

Suomi suureksi — Viena vapaaksi!
Sepä sotatorvemme lopputörähdys,
Sepä Karjalan karhun kypäläsvallus —
Ukon viimeinen kuningasvihellys!
Hän heimoa etsivi sieltä, missä runolaulajat kumpuin
alla makaa,
Hän heimoa etsivi — noiden siintävien tunturien
takaa — — —

Oi haihtukaa usvat alhaiset!
— Käsi kätehen lyökäämme, oi veljet valkoiset!

Suomi suureksi — Viena vapaaksi!
Se on vapaustaistelun sovitus-uhri!
Se on leijonalippu, jota tulevaisuus ei tuhri!
Se on palkka, jota Isänmaa viattomasta verestänsä
vaatii!
Se on se henkinen helmikruunu, joka — marttyyreilla
saatiin! — — —

Ikikunnia heille!
Vapauden puolesta kaatuneille!
— Sankareille!
Jotka hehkuvat suurille ihanteille!
Heidän aatteensa, heidän aseensa
Yhä kuuluvat — meille:
Suomi suureksi — Viena vapaaksi!

Vaasa 28/18.

Sivistyspyrkimystä Vienan ja Aunuksen Karjalassa.

Uhtuan Sivistysseuran perustaminen.

Uhtuan nuorison keskuudessa oli herännyt kysymys perustaa paikkakunnalle nuorisoseura tai muu kansanvalistusasiaa ajava seura tai yhdistys. Sitä tarkoitusta varten oli kutsuttu koolle kokous Lamminpohjan Kisa-pirttiin viime tammik. 13 p:nä. Kokoukseen olikin saapunut asiaan hyvin innostunutta yleisöä, ainakin pariin-sataan nouseva joukko.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Leo Trofimow-Pankkonen ja pöytäkirjan laatijana Iivo Mitrofanow-Kaukonen. Kokous oli yksimielinen siitä, että kun karjalaisen kansan täytyy yhä elää kituutta henkisesti kovin pimeissä ja aineellisesti tuiki sietämättömissä oloissa, on kansan omin käsin käytävä olevaisia olojaan korjaamaan, koska vallankumouksen luomat vapaamat olot siihen jokaista kansalaista suorastaan velvoittavatkin. Kun kokoukseen oli saapunut myöskin paljon varsinaisen nuoruusijän sivuuttanutta yleisöä, tultiin vilkkaan keskustelun jälkeen siihen yksimieliseen tulokseen, että paikkakunnalle on perustettava seura ei ainoastaan yksin nuorisoa, vaan seudun koko kansaa varten. Seuralle sääntöehdotusta laatimaan valittiin yhdeksänhenkinen toimikunta.

Kokousta jatkettiin tammik. 14 p:nä Kunnantalolla (pravlenjassa), jolloin seura lopullisesti perustettiin nimellä Uhtuan Sivistysseura. Siihen kirjoitautui ja jäsenmaksunsa suoritti lähemmä sata henkilöä. Tarkastettiin ja hyväksyttiin tehty ehdotus seuran säännöiksi, jotka julkaistaan jättemmin. Jäsenmaksuksi määrättiin 2 ruplaa vuodessa. Seuran puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Gregorij Timonpoika Tihanow ja muiksi johtokunnan vakinaisiksi jäseniksi Iivana Kiekkijew-Mattinen, Iivana M. Tihanow, Alekski T. Tihanow, Leo Trofimow-Pankkonen, Joutokei I. Tihanow, Outi Afanasjew, Anni I. Afanasjew, Sandra Sergejew, Luukas Andronow ja Gerasim Afanasjew sekä varajäseniksi Iivana T. Tihanow, Iivana T. Afanasjew, Helvi Klementjew-Varpasaari ja Paavo I. Apanasjew.

Seuran tilintarkastajiksi valittiin Yrjö I. Dorofejew, Jaakko G. Afanasjew ja Simana M. Tihanow sekä heidän varamiehikseen Alekski Klementjew-Varpasaari ja Jenni Klementjew-Varpasaari.

Kokouksissa vallitsi sangen innostunut mieliala, jota osoittaa innokas jäsenmaksujen suorittaminen ja monet sydämellisellä innolla kajautetut kansallislaulut sekä se raikas kolminkertainen eläköön-huuto, mikä kohotettiin perustetun seuran tulevaisuudelle.

Saman seuran johtokunnan kokous pidettiin tammik. 20 p:nä, jossa valittiin seuran varapuheenjohtajaksi Leo Trofimow-Pankkonen, sihteeriksi Iivana Kiekkijew-Mattinen ja rahastonhoitajaksi Alekski T. Tihanow. Johtokunnan kokouksessa laadittiin ohjelma seuraavaa seuran kuukausikokousta varten, joka määrättiin pidettäväksi helmikuun 3 p:nä u.l. Samoin valittiin siihen ohjelman suorittajat sekä päätettiin niistä asioista, jotka otetaan siinä keskustelun alaisiksi.

Laskee laukun vierehensä,
istuu kannolle isolle,
henkii ilmaa helpotuksen.

Saanut on sanomalehden
palan pienen polvellensa;
siihen silmä, siitä aatos
Suomen pitkille piholle.

Siellä pellot kuin ulapat,
talot kuin pajarin-linnat;
siellä tiet salokylihin,
korpehenkin postinkulku;
siellä kirjat, siellä koulut,
valo maassa vallitsevi.

Mutta muistuu matkan suunta:
Ah, on Viena armahainen!
Siellä suot on laihojani,
korvenluolat linnojeni,
teitäni jälel jäniksen,
postejani tuulen puuska,
koivunkylki kirjanani,
aarrevalkea valoni.

Näin on läikkyy miehen mieli
hetkin siellä, toisin täällä,
helkkää herkän mielen kieli.

Mutta muistuu vallesmanni —
sumenevi Suomen puoli,

tuntee kylmän puistatuksen.
Pois kohti kotoista puolta!

Muistuu Vienan viinaherrat,
santarmit, salapolisit,
aukkee synkät «mustat-kirjat»,
tuntuu tyrmän tunkka tuoksu . . .
susten kärjet pystyyn käyvät!

— — Siinä seisoo Vienan urho,
maailman vikevin mies;
hihtänyt on hiiden korvet,
Lapin kosket laskenunna, —
nyt ei tiedä minne mennä,
kunne kääntäisi lyllynsä.

Seisoo korvet niinkuin vuoret,
painuu taivas niinkuin paasi,
jalat jäätyvät lumehen.

Niinkuin mainittiin, ei Ervastian suomenkieli ole niin sointuvaa ja rikasta kuin nykypolven, joka on saanut käydä omakieliset koulut ja ottaa oppia kaunokirjailijoltamme ja kielenkäyttömestareiltamme Juhani Aholta, Kasimir ja Eino Leinolta y. m. Hänen kirjoillaan on kuitenkin pysyvä paikkansa suomalaisessa kirjallisuudessa, sillä ne sisältävät monipuolisia, tarkkoja tietoja ja huomioita rajantakaisista veljistämme ja niissä helkkää heimohengen haihtumaton, syyttävä sävel: Suomi-äidin on oltava Karjalan ja Ruijan aineellinen ja henkinen emämaa, — siinä se suuri suomalainen unelma, aate, joka Ervastian mielessä väikkyy, — viehättävänä esitetty aate, jonka pitäisi sisäisten riitojen sokaisemalle, särjetylle kansal-

lemme rakkauden vaikeaa läksyä opettaa ja rohkeutta rintoihimme luoda, erittäinkin näiksi päiviksi, jolloin «hetken työ tuhatvuosiin vaikuttaa isänmaahan ja maailmaan» . . .

Näytteeksi Ervastian omaperäisestä kirjoitustavasta otamme tähän eräitä kohtia, jotka nyt ovat mielenkiintoisia.

V. 1886 syyskuussa Ervasti julkaisi ruotsinkielisessä sanomalehdessä «Finland» kirjoitussarjan, jossa m. m. kuvailee Vienan Karjalan ulkomuotoa (Aug. Ahlqvistin suomennoksen mukaan) näin:

»Mitä itse maahan tulee, niin lienee moni taipuvainen arvelemaan, että se on muun pohjois-Venäjän alku, niinmuodoin on tasaista, järvitöntä, mutta jonkun hitaasti juoksevan joen vettä, paikoittain metsäistä, mutta paikoittain myös surkeata tundramaata. Ei mikään ole niin väärää kuin tällainen arvelu, Venäjän Karjala ei ole varsinaisen pohjois-Venäjän alku, vaan suoranainen jatko suuriruhtinaskunnan maata. Se ei ole lakeata, vaan hyvin mäkiä, järviä on siinä sekä isoja että pieniä, ja niitä on yhtä tiheässä kuin «tuhansien järvien» maassa; jokia on monta ja ne virtaavat, koskikkaita; komeat hongikot peittävät maan ei paikoittain, vaan koko alalta ja ulottuvat paria kymmentä peninkulmaa pohjoisemmaksi sen pohjaisinta tienotta; soita ja järviä on kyllä myös, mutta ei vivahdustakaan minkäänlaisesta Siperian tundra. Suomalaisen silmää eivät miellytä laajat, lakeat kedot; tämmöistä maata ei hän sano kauniiksi. Kauniiksi sanoo hän maisemaa, jossa on mäkiä ja laaksoja sekä välikkyvä vedenpinta laakson pohjassa ja näköpiirin kaukauspina rajoina siintää korkeita vuoroja. Tässä katsannossa Venäjän Karjalaa on pidettävä kauniina, sillä mainitunlaisia näköaloja on siellä satoja. — —

Siten esittää hän tämän maan avarat järvet ja vesijaksot: jälkimmäisiä on kaksi isompaa, joissa kummassakin on kolme

Tuosta, noin kauniitten tarkoituserien saavuttamiseksi perustetun seuran perustamisesta ei kukaan asioita hiukankaan oikeinpäin ajatteleva kansalainen voine sanoa muuta kuin hyvää ja sen vuoksi rohkenen toivoa, että aloitettu kaunis työ tulee saamaan yhä suuremman ja suuremman joukon asialle innostuneita kannattajia sekä itse seudun väestöstä että muiltakin Uhtuan seudun paikkakunnilta.

Surullisena asiantilana täytyy mainita, että kun näissä kokouksissa yleinen mieltä oli kyseessä olevan asian puolella, ei kenenkään olisi luullut julkeavan näitten kokousten pitoa häiritä, mutta aivan niin ei kuitenkaan asianlaita ollut. 14 p:nä pidettyyn kokoukseen saapui toistakymmentä miestä käsittävä joukko, muuten yleisesti rettelöiviksi tunnettuja henkilöitä, tarkoituksella häiritä kokouksen rauhallista menoa. Aluksi he pysytelivät ääneti ja antoivat yhä äänekkäämmin keskustella keskenään kokoukseen kuulumattomista asioista. Tämä puhe kohosi viimein kokousta häiritseväksi meluksi. Kokous oli tällöin vähäksi aikaa keskeytettävä. Kokouksen pitäjän taholta jyrkästi huomautettiin, että tällainen meno on sopimatonta ja että niiden, jotka eivät anna sitä rauhallisesti pitää, on poistuttava. Silloin jättivätkin miehet turhan rettelöimisensä ja hupenivat vähän kerrassaan pois.

Olkoon tästä huomautettu vastaisen varalta, että ken ei jotakin hanketta kannata eikä voi sitä ihmisten tavoin vastustaa, jääköön tilaisuudesta pois!

Uhtualainen.

Paanajärven Nuorisoseura.

Onnittelujen päivänä tammik. 1 p:nä tänä vuonna sai kauan unhotettu Paanajärven pitäjä Vienan Karjalan keskiosassa ensimmäisen nuorisoseuran, joka lienee ensimmäinen senniminen seura koko Vienan Karjalassa. Jo pitemmän aikaa on Paanajärven nuorten keskuudessa ollut puheena, miten saataisiin joku yhdysside sen kohaamiseksi. Edellämäinmittuna päivänä ryhdyttiin toimeen. Asiaan innostuneet nuoret ja vanhemmatkin kokoontuivat silloin Juho Karppasen taloon Pjärven kirkonkylässä, mikä talo otti ystävällisesti kokoontujat vastaan. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin S. Saarinen ja kirjuri M. Väisänen. Pidettyään asiaa selittävän puheen kehotti ensimmäinmittu keskustelemaan, olisiko tarpeellista perustaa kylään nuorisoseuraa. Kysymys synnytti heti vilkkaan keskustelun ja sen tuloksena oli kohta yhteinen päätös, että seura perustetaan ja on sen heti alettava toimintansa. Tärkeimmäksi lähipäämääräksi asetettiin oman talon aikaansaaminen, sillä ilman sitä on työ paikkakunnan oloissa vaikeata. Siitä oli tehtävä yhteinen koti nuorisolle ja kansalle, turvapaikka ja itsekasvatusohjo, joka tehokkaasti lietsois vaikutustaan ympärille. Tämän tarkoituserän määriteltyä ryhdyttiin toimittamaan seuran virkailijain vaalia. Puheenjohtaja-ehdokkaiksi esitettiin Kiril Karppanen, Ivan Karppanen, S. Saarinen ja Oskar Saarinen. Enimmän ääniä saanut Oskar Saarinen tuli valituksi. Varapuheenjohtajaksi tuli Ivan Karppanen. Kirjuriksi valittiin Simo Popoff. Näiden lisäksi tulivat johtokuntaan Taras Popoff ja Tero Posarskij. Rahastonhoitajaksi valittiin Kiril Karppanen. Tilintarkastajiksi

suurta ja kaksi pienempää järveä. Tämän jälkeen antaa hän piirroksen niistä Maanselän harjanteista, jotka lännestä itään ja kaakkoon kohti kulkien täyttävät maan niin, että siinä tuskin missään on suurempaa tasankoa. Nämä harjanteet ovat samoin kuin koko maan korkeammat kuin harjanteet ja maa Suomen puolella Maanselkää; toisinaan kohoaa yläne yksinäisenä kumpuna useampien satojen jalkain korkeudelle. Maanpinnan muodostuksista sanoo hän lopuksi:

Tämä piirroskuva tuosta meidän rajamme takana olevasta maasta on kyllä köykäinen, mutta siinä lienee kyllä todistukseksi ylläsanotulle, että Vienan Karjala on kaunista maata. Onhan siinä kaikki, mitä tällaisessa pitää ollakin: vuoria, laaksoja, joukko järviä, isompia ja pienempiä, jokia, joissa on kuohuvia koskia, ja ylympäri avaroita metsiä, joissa honka on valtaavin puulaji, mutta kuusikaan ja koivu ei puutu.

V. 1888 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran julkaisemassa «Väkiluvunseikoista Venäjän Karjalassa» (Vähäisiä kirjelmia VI) Ervasti kirjasi alussa selittää miksi «osanottomme Venäjän karjalaisten suhteen täytyy olla ihan toisenluontoinen, monta vertaa hartaampi kuin muualla maailmassa tavattavain suomalaisten suhteen. Eikä tätä osanottoamme suinkaan heikennä se tosiasia, että Vienan Karjala tavallaan myöskin on hengellinen kotimaamme — siellähän on Kalevalan syntypaikka.

Ja näiden matkamustelmain ennustuksetapaiset loppusanat:

— «Sitten kerran maailmassa taas koittaisi aika, jolloin suomalaisella isänmaalla olisi samat laajat rajat kuin sillä muinoin oli, ennenkuin lännestä Ruotsi, idästä Venäjä sen lohkaisivat kahdeksi kappaleeksi. Veren ääni ei silloin enää puhuisi ymmärtämätöntä kieltä, vaan sydänten sykintään lännen puolella Maanselkää vastaisi sama sykkiminen toiselta puolen.

tulivat Jaakko Popoff ja S. Popoff. Kun oli keskusteltu jäsenmaksun suuruudesta päätettiin, että v. 1918 kannetaan 1 rupla jokaiselta jäseneltä.

Karjalan sivistysseuralle ja kaikille tunnetuille Suomessa oleville karjalaisille päätettiin lähettää keräysliskoja, joilla kootaan varoja talon rakennusrahastoon.

Esille otetusta kielikysymyksestä käytettiin lukuisia puhevuoroja. Lopuksi yksimielisesti päätettiin, että keskusteluissa käytetään karjalankieltä, mutta pöytäkirjat ja kirjanpito suoritetaan suomenkielillä. Seuran seuraava kokous päätettiin pitää toisena loppiaispäivänä kansakoululla. Kokous lopetettiin laulamalla yhteisesti Karjalaisten laulu ja kohottamalla kolmikertainen eläköön Karjalalle.

Jäseniä on seuraan kirjoittautunut jo 72. Lahjoituksia seuralle on kertynyt 427 ruplaa. Toivotaan että toisetkin Karjalan kylät seuraavat esimerkkiä.

Matias.

Repolan Karjalan Sivistysseura.

8 p:nä joulukuuta viime vuonna kerääntyi noin 40 henkilöä eräiseen taloon Repolan kirkonkylässä Pohjois-Aunuksessa tarkoituksessa muodostaa yhdysside edistystä harrastavain henkilöiden kesken. Kun hra P. Kyöttinen oli kehottanut tilaisuuteen saapuneita valitsemaan itselleen puheenjohtajan ja kirjurin, valittiin yksimielisesti edellisiksi P. Kyöttinen ja jälkimäiseksi opettaja Favoritskij.

Puheenjohtajan kysymykseen, eikö olisi suotavaa, että Repolan pitäjään perustettaisiin oma sivistysseura katsottiin yksimielisesti se tarpeelliseksi ja perustettiin sellainen, nimeltä »Repolan Karjalan Sivistysseura». Tämän jälkeen valittiin yksimielisesti seuran puheenjohtajaksi hra P. Kyöttinen, varapuheenjohtajaksi vänrikki Ivan Romanainen, venäjänkieliseksi kirjuriksi opettaja I. A. Favoritskij, suomenkieliseksi kirjuriksi I. K. Tuutunen ja rahastonhoitajaksi neiti N. A. Törhonen. Samalla valittiin tilintarkastajain vuotta 1918 varten ja niiksi tulivat E. A. Besbalova, T. V. Tergujeff, G. P. Grigorjeff, V. A. Mauronen ja I. V. Prokkonen.

Sitten valittiin toimikunta laatimaan seuralle sääntöjä. Siihen tulivat ensinnäkin asian alkuunpanijat vänrikki I. G. Romanainen ja P. Kyöttinen, sitten I. A. Favoritskij, E. A. Besbalova, V. I. Karhu, N. A. Törhonen, F. J. Pottonen, P. Tuutunen ja V. A. Mauronen.

Jäsenmaksuksi esitettiin vuosijäseniltä 1 rupla ja ainuisilta 15 ruplaa. Tämän jälkeen lausuttiin kokouksen puolesta kiitos asian alkuunpanijoille ja se erityinen toivomus, että ryhdyttäisiin tarmokkaisiin ja ponteviin toimiin kansantalon rakennusrahaston kartuttamiseksi.

Yllä päätetyn nojalla rohkenee allekirjoittanut, seuran puheenjohtajana, kääntä kaikki Karjalan veljen ja sisarien puoleen, samoin myös Suomen veljen ja sisarjien puoleen, ettei kieltäydyttäisi avustamasta tätä Karjalan edistymistä tarkoittavaa asiaa.

On kuultu, että meissä Karjalan pojissa löytyy henkilöitä, jotka kaikella voimallaan koettavat vastustaa tätä meidän omaa asiaamme, mutta sittenkään me emme lunnistu siinä. On ehkä jo Suomen veljenkin silmissä koetettu mustata esimerkiksi meidän kansantalo-hommaamme, mutta me karistamme nämä varjat päältäämme ja vakuutamme, että pyrkimyksillämme tarkoitamme todellista Karjalan kansallista nousua. Repolan Sivistysseura on perustettu puhtaasti Karjalan hengen ja sen kansallisen kulttuurin kohottamiseksi eikä mitkään syrjäväkuttimet saa sen toimintaa himmentää. Me olemme karjalaisia, sitä ei voi kukaan muuksi muuttaa. Ja me tahdomme toimia oman itsemme kohottamiseksi siitä alennustilasta, johon meidät vanha mädännyt hallitusjärjestelmä saattoi.

Siis karjalaiset, veljet ja sisaret! Yhtykää toimimaan yhdessä toisten kanssa ja liittykää jäseniksi vastaperustettuun seuraan! Se tulee ajamaan teidän omaa parastanne! Pois epäily! Omat veljenne ja sisarenne, omat tyttärensä ja poikanne siihen teitä kutsuvat. Kansa, joka tuntee kansallisuutensa, se elää. Se voipi toimia oman hyvinvointinsa eteen kokonaan toisella tavoin kuin horroksissa oleva kansa. Pois velttous meistä ja ylös yhtenä miehenä, me vanhojen, alkuperäisten karjalaisten jälkipolvi, takomaan särkynyttä sampoja, uuden tulevaisuuden hajoamatonta sampoja, jota eivät enää mitkään myrskyt säre.

Onhan Karjalan kansa laulujen, runojen, hengen, innostuksen kansaa. Miksi emme siis voisi nousta, miksi emme voisi saada liikkeelle siskojamme ja veljiämme ja yhtyä yhteiseen työhön? Yhteistyöhön siis, Karjalan kansa, oman onnen kohottamiseksi ja luomiseksi!

P. Kyöttinen.

Me emme enää karjalaisten silmissä olisi ruotsalaisia eivätkä he meidän silmissä venäläisiä. Sama Suomenmaa sulkisi syliinsä molemmat.

Hj. Basilier.

Uhtuan sivistysseuran säännöt.

§ 1.

Seuran nimi on Uhtuan Sivistysseura.

§ 2.

Seuran hallintopaikka on Uhtuan kirkonkylä Kemän kihlakuntaa Vienan (Archangelin) lääninä.

§ 3.

Seuran tarkoituksena on edistää ja auttaa kaikenlaatuista kansan sekä henkistä että aineellista kohottamista koskevaa työtä

a) toimeenpanemalla iltamia, kansanjuhlia, luentotilaisuuksia, arpajaisia y.m.

b) auttamalla kansan yhteisiä yrityksiä taloudellisella alalla,

c) itse laatimalla ja välittämällä perille kansan edistystyötä koskevia anomuksia ja toiveita,

d) julkaisemalla seuran omaa käsikirjoitettua sanomalehteä ja levittämällä erilaisia kansankielisiä kirjasia ja julkaisuja.

§ 4.

Seuran jäsenet jaetaan toimiviin ja kannattaviin jäseniin. Toimivaksi jäseneksi otetaan jokainen luottamusta nauttiva kansalainen, joka mahdollisuuden mukaan suostuu ryhtymään kaikkiin niihin luottamustoimiin ja tehtäviin, joita seura tulee hänelle tarjoamaan ja jonka seuran johtokunta siksi hyväksyy. Kuitenkin tulee toimivissa jäsenissä aina olla vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) itse Uhtuan kunnan karjalaisia. Kannattavaksi jäseneksi pääsee erioituksetta jokainen kansalainen, jonka seuran johtokunta siksi hyväksyy.

Kaikkien jäsenten jäsenmaksu on kaksi (2) ruplaa vuodessa ja kuuluu jäsen seuraan niinä vuosina, jolloin hän maksaa jäsenmaksunsa. Mutta jos toimiva jäsen maksaa jäsenmaksunsa kymmenenä (10) vuotena peräkkäin tai heti kerralla kaksikymmentä (20) ruplaa, kirjoitetaan hänet ainaiseksi seuran jäseneksi. Seuran tarkotuseriä erityisesti edistäneitä henkilöitä on seuran vuosikokouksella, johtokunnan ehdotuksesta, oikeus kutsua kunniajäseniksi ja kirjoitetaan heidät seuran ainaisiin toimiviin jäseniin. Seuran vuosikokouksella on myös oikeus, johtokunnan ehdotuksesta, erottaa seurasta sellainen jäsen, jonka toiminta on havaittu seuralle vahingolliseksi.

Kaikkilla seuran jäsenillä on puhevalta seuran yleisissä kokouksissa, mutta päätöksiin ottavat osaa ainoastaan toimivat jäsenet, jota varten olkoon heidän jäsenluettelonsa aina äänestettäessä esillä. Päätöksiin tarvitaan läsnäolevien toimivien jäsenten yksinkertainen äänten enemmistö.

§ 5.

Seuran toimintavuosi luetaan kalenterivuositain ja käytetään seuran toiminnassa uutta ajan laskua. Seuran yleisiä kokouksia pidetään kerran kuukaudessa edellisen kokouksen lähemmin määrääminä päivinä. Vuoden ensimmäinen kokous on vuosikokous. Ylimääräisiä kokouksia kutsuu kokoon johtokunta tarpeen mukaan. Seuran vuosijuhla vietetään vuosittain heinäkuun 13 p:nä v. l. Tarkoituseriensä edistämiseksi ja rahavarojen kokoamiseksi panee seura toimeen maksullisia ja maksuttomia iltamia, kansanjuhlia ja arpajaisia, ottaa vastaan lahjoituksia j.n.e.

Vuosikokouksessa luetaan seuran sihteerin tekemä kertomus edelliseltä toimintavuodelta, rahastonhoitajan laatima tilikertomus samalta vuodelta ja valitaan seuralle johtokunta alkavaksi vuodeksi. Johtokuntaan on kuuluva puheenjohtaja ja kymmenen (10) muuta vakinaista ja neljä (4) varajäsentä, jotka sitten valitsevat keskuudestaan seuralle varapuheenjohtajan, rahastonhoitajan ja sihteerin. Lisäksi valitaan kokouksessa kolme (3) tilintarkastajaa ja nulle kaksi (2) varamiestä. Edelleen keskustellaan siinä seuran menneestä ja tulevasta toimintatavasta sekä muista asioista, joista johtokunta tekee esityksen joko omasta aloitteestaan tai sille tehdyistä ehdotuksista. Nämä ehdotukset on tehtävä johtokunnalle vähintään yhtä kunkausta ennen vuosikokousta. Kuukausikokouksien ohjelman laatii johtokunta ja tekee ehdotuksia kokouksessa keskusteltavaksi otettavista asioista.

Jäsenen ehdottama asia otetaan kuukausikokouksessa keskusteltavaksi kun siitä tehdään ehdotus johtokunnalle vähintään kahta viikkoa ennen kokousta.

Seuran johtokunnan tulee hyvissä ajoin ennen kokouksia ilmoittaa niiden ajoista ja palkoista joko sanomalehti-ilmoituksilla, kutsukirjeillä tai muulla sovitulla tavalla.

Seuran kokouksissa johtaa puhetta puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja tai heidän poissaollessaan joku muu siksi valittu johtokunnan jäsen.

§ 6.

Johtokunnan kokoukset kutsuu koolle puheenjohtaja kutsukirjeillä. Hän johtaa puhetta näissä kokouksissa, vahvistaa yhdessä sihteerin kanssa kaikki seuran pöytäkirjat ja muut asiapaperit. Sihteeri laatii pöytäkirjat, vuosikertomuksen, hoitaa seuran arkistoa j.n.e. Rahastonhoitaja hoitaa seuran rahavaroja, tallettaa niitä ja laatii tilikertomuksen vuosikokoukselle. — Sihteerin ja rahastonhoitajan toimet on johtokunnalla oikeus muodostaa palkallisiksi ja vaatia rahastonhoitajalta takuu.

Johtokunnalla on myös oikeus käyttää avustajinaan asiantuntijoita ja asettaa erinäisiä mietintö- ja toimikuntia.

Johtokunnan kokoukset ovat päätösvaltaisia, kun kuusi (6) johtokunnan jäsentä on saapuvilla, ja äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

§ 7.

Jos seura lopettaa toimintansa, on sen omaisuus siirrettävä jollekin toiselle Uhtuan kunnan edistysasia ajavalle seuralle, yhdistykselle tai liitolle, tai niiden puutteessa itse Uhtuan kunnalle, joka käyttäkään seuran rahavarat sen päätävän kokouksen toivomalla tavalla kunnan ja sen ympäristön hyväksi.

§ 8.

Seuran sääntöihin voidaan tehdä muutoksia ainoastaan seuran vuosikokouksessa. Ehdotukset niistä on tehtävä johtokunnalle vähintään yhtä kuukautta ennen vuosikokousta. Muutokset tulevat sitoviksi vasta kun kaksi kolmatta (2/3) osaa seuran läsnäolevista toimivista jäsenistä niitä kannattaa.

Kirjeitä.

Itäänkö vai länteen?

Koko pitkän orjuusajan on aina suomalaisuuden henki Vienan Karjalassa elänyt, vaikka sitä ovat sortajaviranomaiset keinoilla millä hyvänsä tahtoneet tukahduttaa. Turhiksi ovat osoittautuneet sortohallituksen laittomat venäjänkieliset alkeiskoulu. Ne sortuivat mahdolluuksiensa tähden. Suuri vieraan kielen kylvö on rajamilla suomalaisen kielen söintua vähän samentanut, mutta kokonaisuus rehoittaa vielä täydessä kukoistuksessaan. Suomalaisia lauluja meille jo äiti kehtoon lauloi. Suomalaisuudelle me kaiken elämämme pyhitimme. Sen pyhyyden puolesta taistelemme ja kuulemme. Suomalaisuus on meille ja meidän elämällemme kaikki kaikessa. Jatkuva venäläisyys on kerrassaan maamme ja kansamme perikato. Venäläinen suomalaisten joukossa on kuin susi lammassarvessa.

Jos ajan suuret tapahtumat odottamatta meidät saattaisivat Englannin alamaisiksi, niin orjuus ei mitenkään loppuisi. Pienten kansainvälistä elävä Englanti asettaisi meille alamaisuusvelvollisuuksia enemmän kuin kestäisimme. Joutuminen Englannin välittömään yliherruuden alle merkittäisi Vienan Karjalan kansan näköään kuolemista. Kun kymmenet miljoonat ihmiset eri osissa maapalloa huokaavat raskaan painon alla Englannin orjuudessa, niin pitäisikö vielä mahtavan Englannin onnettomien lukua lisätä, ryöstämällä Vienan Karjalan kansalta oikeudet, kansalta, joka ei koskaan ole tuntenut myötätuntoa muihin kuin suomalaisiin kansoihin. Se vieläkin vuosisadat kaivertelee puunsyrjästä elatustaan, ennenkuin mielisuosioilla antautuu venäläisten ja englantilaisten ruokittavaksi. Englanti ja sen mahtavat liittolaiset tietäkööt, että vienankarjalantiin jaloihin pyrkimykseen kuulua omaan heimoonsa, suomalaisiin, liittyminen, yhdeksi Suomenmaaksi ja yhdeksi Suomen kansaksi.

Muutamien suomalaisten veljien taholta on Vienan Karjalan Suomeen yhdistämistä vastaan huomautettu, että aseellinen valtaus olisi vahingoksi, sillä se vastaisuudessa Venäjän voimistuttua voisi johtaa suoranaiseen sotaan, ja että vain osittain asuttujen seutujen saamisesta ei olisi suurta hyötyä, sillä se vaatisi suuria ponnistuksia. Joskin tämä huomautus lienee paikallaan, niin luonnollistahan on, että ei sitä niin suuria aloja Suomelle voida mistään muualtakaan saada ilman ponnistuksia ja sitäpaitsi kun Suomi asemansa vuoksi sen hyvin tarvitsisi ja Vienan Karjalan kansalla olisi tosi halu päästä Suomen yhteyteen. Kaikkine luonnonhyvyyksineen olisi Vienan Karjala Suomelle tärkeä tulevaisuuden maa. Puolustukseen nähden se olisi aivan välttämätön. Vienan Karjalan supisuomalaisista rauhallista kansaa olisi helppo hallita.

Kun idän koirat irvihampain Suomea uhkasivat, kärsivät siitä karjalaiset yhtä paljo kuin suomalaisetkin, sillä suomalaisten sortuminen olisi ollut vienalaisten onnettomuudeksi sen tähden, että ne vuosisataiset aineellisen elämän lähteet, jotka ovat Suomesta päin vuotaneet, olisivat tukkeutuneet. Vienan Karjalan kansa tätä nykyä elää kuin kahden tulen välissä. Se ei tiedä, itäänkö vai länteenpäin sen kohtalon siipi sinkahuttaa. Sen elämä on kuin vaakalaudalla seisomista. Mihin suuntaan se kallistuu, sitä hetkeä odotetaan suurella jännityksellä.

Alex Kanerva.

Vienankarjalaisen mietteitä jouluaamuna Muurmanilla.

Ihanpa sydäntäni kipeästi särkee, kun juuri valjennutta, hiljaista jouluaamua täytyy olosuhteiden pakosta viettää aivan kuin erakon, yksin erottettuna pois muusta maailmasta — täällä salolla, pienessä parakissa. Juohtuu mieleeni, kuinka toiset voivat viettää vapaata elämää, olla joulun kotonaan. Vielä apeammaksi tulee mieleni, ettei moni kotona eikä siitä eroitettunakaan muista oman heimonsa asiaa.

Avatkaa korvanne niille äänille, jotka toivotavat ja kutsuvat siihen pyhään työhön, johon asemamme vaatii! Ettekö

huomaa ja ota esimerkkiä muista pikkukansoista, kuinka he väsymättä huolehtivat omista asioistaan? Tosin on suurena syynä ymmärtämättömyys ja alhainen valistustila, mutta jo sentään olisi voimia pienissä kylissäkin. Kykenisivät ne jotakin toimittamaan. Enimmät kyllä ovat nykyisten olosuhteiden johdosta pakotetut oleskelemaan muilla paikkakunnilla. Ei sentään heidänkään toimintansa olisi aivan mahdoton, sen huomaa itsestäni, mutta silloin tulee esteeksi huolimattomuus, asian laiminlyöminen. Jättäkäämme tämä, ryhtykäämme kaikkiäällä laiminlyömiin!

Aikani kuluksi muistelen jonkunverran kotiseutuni Kontokin pitäjän kouluoloja. Ainoa opinahjoksi sanottava kotikyläni läheisyydessä oli Suomen puolella Suomussalmen pitäjässä. Kuivajärvellä, mihin kotikylästäni oli kymmenkunta kilometriä. Koulu oli alkujaan kiertokoulua vastaava, yhdessä kohti toimiva oppilaitos, mutta muodostui myöhemmin paikalliseksi kirkolliskansakouluksi. Opettajana koulussa on toiminut jo yli 20 vuotta karjalaishenkinen opettaja, Suomenpuolen Impilahdelta kotoisin oleva Sakari Jouhki. Suuri on se vaikutus, jonka hän on saanut aikaan paikkakunnalla. Hänen tullessaan oli paikkakunnan kansa monen vanhan piintymyksen ja taikauskon vallassa, mutta asiat ovat sittemmin muuttuneet. Muistan lapsuudestani, kun aloitin lukea suomenkielisiä kirjoja, kuinka vanhat naiset selittivät, ettei Jumala muka ymmärrä muuta kuin venäjänkieltä ja suomenkielillä lukeminen on sopimatonta. Mutta nyt ovat jo käsitykset muuttuneet. Opettaja Jouhkin koulu on kieltämättä tehnyt sanomattoman suurarvoista työtä paikkakunnalla. Kontokin pitäjässä on ollut venäjänkielisiä kouluja, mutta niiden vaikutus jää vähäiseksi.

Eihän pitäjässämme ole ainoatakaan lukutupaa eikä laiankirjastoa. Luultavasti on sinäkin syynä paikkakuntalaisten huolimattomuus. Mutta toivottavasti Karjalan Sivistysseura sijoittaa jonkun lukutuvan ja ehkä yhden kirjaston pitäjäämme. Sorokassa, joulupäivänä 1917.

F. Saavinen.

Pullojärveltä,

Kuolan niemimaalta, kirjoitetaan:

Lähes pariinkymmenen miehen novseva joukko vienankarjalaisia, jotka työskentelevät Muurmanin rautatierakennuksella Pullojärvellä, lähettävät tervehdyksensä kaikille vienankarjalaisille ja Karjalan ystäville sekä kaikille muille, jotka työskentelevät rakkaan kotiseutunne hyväksi.

Pullojärvi sijaitsee noin 180 virstaa Kannanlahdesta pohjoiseen päin, valitettavasti niin kaukana, että me, täällä olevat emme ole voineet ottaa osaa karjalaisten kokouksiin, joita on, kuten on nähty, pidetty m. m. Enkijärven päässä Tsuupan asemalla tämän saman rautatietyön alueella. Elämä täälläkin menee tavallista latuaan, sillä tavoin kuin tänä murrosaikana on mahdollista. Postia saamme tänne epämääräisesti, mutta osuu sentään tänne joskus Uusi Suometar keskimäärin viikon vanhana käsiimme. Sen ohella saamme tänne omaa lehteämme Karjalaisten Sanomia sekä Muurmanskin kaupungissa ilmestyvää venäjänkielistä lehteä: Известия Мурманскаго Собора рабочихъ и солдатскихъ депутатовъ.

Muurmanskiin on perustettu punainen kaarti ja onpa sen puolesta matkustellut puhujia tännekin Pullojärvelle pitämään kokouksia ja kehoittamaan työläisiä liittymään heidän riveihinsä. On luvattu lähettää aseita y. m. Venäläisten työmiesten ja sotamiesten keskuudessa ollaan täällä yleensä bolshevikien puolella. Muurmanskin piirissä sivat bolshevikit 4096 ääntä, sosialistivallankumoukselliset 810 ääntä, kadetit 263 ääntä sekä muut ryhmät yhteensä 264 ääntä.

Talvi tähän saakka on ollut vähälumista ja kylmää. Liikeen rautatiellä on hyvin hiljaista.

Pullojärvi, tammikuulla 1918.

H. Pokorjeff-Valtanen.

Suomesta.

Suomen hallitus.

Suomen eduskunta on uskonut korkeimman vallan hoidon maassa senaattori P. E. Svinhufvudille. Senaattorit Frey, Louhivuori, Kallio ja Pehkonen ovat jättäneet erohakemuksensa.

Läänien uudelleen muodostamiskysymys.

Suomessa suunnitellaan parhaillaan läänien uudestaan muodostamiskysymystä. Niinpä aiotaan muodostaa Keski-Suomen lääni, Satakunnan lääni ja Joensuu lääni. Onpa julkisuudessa nähty sellainenkin ehdotus, että perustettaisiin erikoinen Rajakarjalan lääni, johon tulisivat kuulumaan Sortovalan, Kurkijoen ja Salmin kihlakunnat.

— Suomen lippu vihitty. Sunnuntaina, kesäkuun 16 p:nä, samana päivänä, jolloin Eugen Schanman neljätoista vuotta sitten ampui Suomen venäläistyttäjän, kenraalikuvernööri N. Bobrikoffin ja sen jälkeen surmasi itsensä, nostettiin eduskunnan hyväksymä Suomen valtiolippu senaatin linnan katolle täsmälleen klo 12 päivällä. Nikolain kirkon kellot alkoivat soida 10 min. vaille 12, jonka jälkeen Apostolin soittokuuta soitti virren „Jumala onpi linnamme“. Sitten seurasivat kunnialaukaukset Suomenlinnasta ja soitto-kunta soitti Maamme-laulun.

— Vedenalaisia Suomelle. Saksalaisten noustessa maihin Hangossa upotetut englantilaiset uismalliset sukellusveneenet ajetaan vielä tämän kesän kuluessa nostaa merenpohjasta. Sitä varten on Helsingistä lähetetty suuria nostolaitoksia. Mikäli on saatu seiville, eivät alukset ole pahoin vioittuneet.

Helsingin edustalla upotetut vanhamalliset sukellusveneenet nostetaan myöhemmin.

— Suomalais-saksalainen seura. Helsingissä on ryhdytty aloitteeseen erityisen suomalais-saksalaisen seuran perustamiseksi, jonka tarkoituksena olisi suomalais-saksalaisten kulttuuri- y. m. suhteiden viljeleminen ja kehittäminen. Erinäisille henkilöille on lähetetty kutsumus kokoontumaan valmistavaan kokoukseen tämän asian pohtimista varten.

Kutsumuksessa lausutaan: „Sen jälkeen kuin Suomi ja Saksa viime aikain tapausten kautta ovat joutuneet läheisiin ystävyys-suhteisiin, on meidän velvollisuutemme pitää huolta siitä, että näiden molempain kansain täällä olevat edustajat, joilla varmaan olisi paljon toisilleen sanottavaa, eivät jää yksikseen, vaan että he saavat tilaisuuden helmöittävänsä seurusteluun ja yhteiseen toimintaan. Kaikille tunnetuista käytännöllisistä syistä ei tämä nykyään voi tapahtua tavallisissa seuraelämän muodoissa. Se kävisi sitävastoin mahdolliseksi erityisissä yhdyspiireissä, vapaassa suomalais-saksalaisessa yhteenliittymässä, joka kokoontumalla jossakin viihtyisässä huoneistossa välittäisi persoonallista tutustumista ja antaisi vapaassa seurustelussa tilaisuutta ajatusten vaihtoon kulttuuri- ja talouselämän eri aloilla.“

— Venäläisten poistuminen Suomesta. Venäläisten muutto Suomesta jatkuu parhaillaan. Tähän asti on Viipurista muuttanut venäläisiä, puolalaisia ja ukrainalaisia yhteensä 2,800, joista suurin osa on mennyt Helsinkiin ja sieltä edelleen laivalla Rääveliin. Pienempi määrä on mennyt Valkeasaareen ja Pietariin.

Tätä nykyä on Viipurissa vielä noin 5,000—6,000 venäläistä, joiden maastamuuttoa parhaillaan järjestetään.

— Kapinavahingot Viipurissa. Kapinan tuottamat vahingot Viipurin kaupungin omistamille rakennuksille ja laitoksille on arvioitu 1,800,000 markaksi.

Tämän lisäksi tulevat kaikki yksityisten vahingot, jotka kaikkiaan kohonavat paljon suurempaan summaan.

— Oulun—Vaalan rata. Senaatti on käsenyt tie- ja vesirakennusten ylläpidosta kiireellisesti lautinaan ja senaattiin lähettämään ehdotuksen Nurmeksesta Vaahan kautta Ouluun menevän rautatien tutkimisesta sekä tätä tarkoitusta varten osoittanut ylläpidon käytettäväksi 100,000 markan etuannin.

— Uusi kupariraha. Suomen Asetuskokouksessa ovat nyttemmin julkaistut vuoden 1877 rahalakiin tehdyt muutokset. Muutokset ovat päivätyt toukok. 27 p:nä 1918.

Muutosten mukaan 10, 5 ja 1 pennin arvoinen kupariraha lyödään joko kuparista tai kupariseoksesta, joka sisältää 95 osaa kuparia, 4 osaa tinaa ja 1 osan sinkkiä. Rahan paino on seuraava: 10 pennin raha 5 grammaa, 5 pennin 2,5 grammaa ja 1 pennin 1 gramma.

Näin ollen uudet 10 ja 5 pennin rahat tulevat olemaan puolta pienemmät kuin nykyiset.

Rautatien rakentamisesta Suomusjärvelle

tekee Ilmari Kianto ehdotuksen Helsingin Sanomissa. Rautatie olisi hänen mielipiteensä mukaan rakennettava sinne Oulusta tahi Kajaanista. »Eikä tässä ole», lausuu kirjoittaja, »kysymys yksinomaan Suomussalmen, Hyrynsalmen ja Ristijärvien avarien karhu-, poro-, petäjä-, järvi- ja kaskiseutujen kiinnittämisestä maailman yhteyteen, tässä välkkyvät edessämme suuremmat suunta- viivat. — Suomussalmi on se rajapitäjä, jonka kautta kulkee ijänikuinen esi-isäin heimolaisvaltaväylä Vienan Karjalaan: Latvajärvelle, Kivijärvelle, Vuokkiniemeen, Jyvälahteen, Uhtuaan, vienalaisten suurimpaan asutuskeskukseen, kuten kaikki Vienankävijät sen liian hyvin tietävät. Miksi ikinä Suomen valtioraja muodostuneekin: rautatien rakentaminen juuri Suomussalmelle ei enää ole lyhytnäköistä, ei enää ole pelkkää kamaripolitiikkaa eikä syrjäopukan egoistista teoriaa, vaan se alkaa olla kaukonäköinen tientekevöllisyys, jonka suoritetuansa Suomen kansa päättäköön, mihin päin sitten jatkaa tätä tietä: pohjoiseenko Kuusamon, Paanajärven ja Sallan tuntureita kohden vai suoruksellisesti itäänkö päin?

— Valtionhoitaja Svinhufvud saanut rautaristin. Saksan keisari on suvainnut kunnioittaa Suomen valtionhoitajaa P. E. Svinhufvudin suvunna hänelle toisen luokan rautaristin kannettavaksi valkeamustassa nauhassa.

— Jääkärien tunnustus Hallan Ukolle. Saksassa olleiden jääkärien lähetystö on Helsingissä jättänyt J. A. Heikkiselle komean hopeamaljan kiitollisuuden osoitukseksi siitä avusta, jota Heikkinen kodissaan Hyrynsalmella oli antanut niille nuorukaisille, jotka näitä kaukaisia takateitä käyttäen

pyrkivät Saksaan harjottautukseen sotilaiksi Suomen vapauttamista varten. Jääkärien lähetystöön kuuluivat jääkäriupseerit Knäpe, Donner, Sivén, Pärmi ja Kaila, sekä tri O. V. Sivén. Maljan jätti Heikkiselle hra Knäpe, joka piti reippaan puheen sekä kertoi maljan Saksasta kuletuksen monimutkaisista, satumaisista vaiheista, miten se oli säilynyt ja saapunut Suomeen. Vielä puhuivat Heikkinen, Alkio ja Kaila.

— **Vapaudenpatsas.** Vapaussodan alkamisen muistoksi Pohjanmaalla pystytettävää muistomerkkiä varten perustettuun rahastoon on toistaiseksi kertynyt 40,000 markkaa kenraali Mannerheimin ystävien lahjoittamia varoja.

— **Suomalainen keksintö lahjoitettu Saksaan.** Ylimääräinen veturinkuljettaja Toivo Viitanen jätti joku aika sitten kenraali, kreivi von der Goltzin esikuntaan kirjelmän, jossa hän ilmoitti lahjoittavansa piirustukset selityksineen öljyäästäväään öljykannuun Saksan valtionrautateille.

Sitten on hra V. saanut kreivi von der Goltzilta kirjelmän, jossa kiitetään lahjoittajaa ja toivotaan, että hänen keksintönsä on tuottava arvokasta hyötyä saksalaiselle taloudelle. Samalla luvataan saattaa keksintö perille asianomaiseen paikkaan Saksassa.

— **Suomen suurimmat rautatieveturit.** Seinäjoelle ja Vaasaan on saapunut kaksi uutta veturia, numerot 622 ja 637, jotka ovat nykyään Suomen suurimmat rautatieveturit. Ne ovat amerikalaisista valmistettuja ja saapui niitä useampia Suomeen viime talvena, ennen kapinallisuuden alkua. Veturit lähetettiin Tornion kautta osina Tampereelle, jossa niitä sen jälkeen on koottu. Onneksi ei niistä yhtään ehtinyt valmistua ennen punaisten vallan kukistumista, eikä sitten myöskään joutunut heidän saaliinsa mukana Venäjälle, jonne niin paljon rautateitten parasta liikkuvaa kalustoa on viety. Punaisten tabolta kyllä tuontuostakin kiirehdyttiin uusien veturien kunnonpanemista, mutta huonolla menestyksellä. Kokeilussa näillä noin 100 tonnin painoisilla vetureilla, ovat ne kyenneet vastamaassakin vaivatta vetämään perässään 82 lastattua tavaravaunua, jolloin vasta n. 45 pros. veturin työtehosta on ollut käytännössä.

Venäjän tapahtumat.

„Väliaikainen rauha“ Ukrainan ja Suur-Venäjän välillä.

Berlin, kesäk. 15 p. (S.T.T.) Väliaikainen rauhansopimus Suur-Venäjän ja Ukrainan välillä allekirjoitettiin t.k. 13 p:nä. Rauhansopimuksen mukaan ovat vihollisuudet lopetettavat, sotavankien vaihtoa on helpotettava, valmistuksiin on ryhdyttävä rautatietarpeiston vaihtamiseksi, tietä on raivattava kauppasopimuksen aikaansaamiseksi sopimuskentekijäin kesken ja lopullista rauhanneuvottelua varten.

Bolshevikien asema etelässä.

Saksalaiset tuhonneet suuren bolshevikilauman Asovan meren rannalla.

Kiova, kesäk. 15 p. Kenraali Eichhornin päämaja on Taganrogista länteen edenneen saksalaisen osaston päälliköltä saanut vastaanottaa seuraavan sähkösanoman:

Saan teidän ylhäisyydellemme ilmoittaa joukkojemme menestyksestä Taganrogista länteen. Minun pataljoonani, eskadroonani ja patterini ovat eilen täydellisesti tuhonneet bolshevikilaisen punakaartin, joka tshekkiläisten upseerien johdolla kesäk. 10 p. oli noussut 10,000 miehen suuruisena maihin Jelskissä Asovan meren rannalla. Tähän saakka on laskettu 3,000 kaatunutta bolshevikia, jota paitsi toisia on hukkunut mereen. Meidän tappiomme ovat pienet.

Koko Ukraina julistettu piiritystilaan.

Koko Ukraina on julistettu piiritystilaan. Pultavan, Heronin ja Jekaterinoslavin kuvernementti sekä Krivoi Rogin alue ovat saksalaisten hallussa. Saksan pääesikunta lähettää uusia joukkoja Ukrainaan entisten lisäksi. — Prg. Golos.

Kirjallisuutta.

— **Aamun koitto.** hengellistä lukemista Suomen kreikkalaiskatoolliselle väestölle, joka v. 1907 lopussa oli pakotettu lakkaamaan silloisten sortoajien pakosta, on tämän vuoden alusta alkanut uudestaan ilmestyä ja on sitä nyt ilmestynyt jo 9 numeroa. Lehti ilmestyy nyt kaksi kertaa kuussa ja maksaa se Suomessa 5 markkaa, Venäjällä 6 ruplaa vuodessa. Sen vastaavana toimittajana on nykyin rovasti S. Okenlov Sor-

tavalasta. Lehti sisältää ylevähenkisiä kirjoituksia, saarnoja, kertomuksia ja runoja sekä jonkun verran uutisiakin kirkolliselta alalta. — 3:nnessä nössä oli myötätuntoinen kirjoitus Karjalan Sivistysseurasta, rovasti S. Solutsevin kirjoittama.

Muistakaa Karjalan Sivistysseuran rahastoa!

Muistakaa oman heimonne asiaa!

Muistakaa, että ellemme itse itseämme auta, ei meitä todellisuudessa kukaan muu auta!

Oma apu paras apu.

Jokainen karjalainen lahjoitus tuo mukanaan kymmenen sivullisempaa avunantoa ja lahjaa.

Toimekkaan nousemista tuetaan, välinpitämättömän yritystä katsellaan innostuksetta ja epäluulolla.

Kannettu vesi ei kaivossa pysy.

Karjalaisia kauppiaita ja liikemiehiä

Karjalaiset liikemiehet!

Lähetäkää tietoja liikkeistänne yhteiseen karjalais-ten kauppiasten ja liikemiesten ilmoitussarjaan, joka aloitetaan tässä lehdessä, tällä paikalla. Tässä sarjassa tulee ilmoittaminen tavallista huokeammaksi ja on samalla erittäin edullista sekä lisäksi ilmaisee heti, ketkä karjalaisista kauppiaista ja liikemiehistä valppaimmin seuraavat aikaansa, käyttävät nykyäikäisiä liikkeenesitystapoja ja kannattavat yhteistä heimonsa asiaa!

Perjantaina ja lauantaina ensi heinäkuun 12 ja 13 p:nä, alkaen klo 2:lta i.p. vietetään Uhtualla Vian Karjalassa

Karjalan Sivistysseuran Kesäjuhla.

Sunnuntaina saman kuun 14 p:nä, alkaen klo 4:lta i.p. pidetään samassa kylässä, Kunnanhuoneella, Karjalan Sivistysseuran

Kolmas yleinen kokous,

jossa keskustellaan m.m. seuran suhtautumisesta nykyisiin valtiollisiin olosuhteisiin.

Kaikki seuran jäsenet ja muut Vian ja Aunuksen Karjalan ystävät tervetulleita molempiin tilaisuuksiin. Jyväskylässä, 13 p:nä kesäkuuta 1918.

Karjalan Sivistysseuran Johtokunta.

Myytyäni Uhtualla Vian Karjalassa sijaitsevan

Nahkatehtaani

sen monivuotiselle työnjohtajalle Kalle Wendelin'ille, toivon paikkakuntalaisten osoittavan liikkeelle samaa suosiota, jota se on tähänkin asti osakseen saanut.

Uhtualla, helmikuun 20 p:nä 1918.

P. N. Afanasjew.

Viitanen edelläolevaan tiedonantoon, saan täten arv. yleisölle ilmoittaa, että tulen tästä päivästä alkaen jatkamaan entistä toiminimi P. N. Afanasjew'in Uhtualla harjoittamaa nahka-liikettä, nimellä:

Kalle Wendelin'in Nahkatehdas

ja toivon sille paikkakuntalaisten jatkuvaa suosiota. Uhtualla, helmikuun 20 p:nä 1918.

Kalle Wendelin.

Liikemiehet ja kauppiat, ilmoittakaa asioistanne ja myytävistä tänne tässä lehdessä. Leviää yli Vian ja Aunuksen Karjalan, samoin monille paikkakunnille Suomessa. Ilmoitushinnat ovat 2 mk. palstasentim., pitempiäikäisistä ilmoituksista sopim. mukaan.

Savo-Karjalan Osake-Pankki

Osakepääoma 6 miljoonaa markkaa

PÄÄKONTTORI
Viipurissa
Torkkelinkatu 18

HAARAKONTTOREITA
Joensuussa
Lahdessa
Lappeenrannassa
Savonlinnassa

Oittaa talletuksia, antaa lainoja, suorittaa kaikkia pankkitehtäviä.

Talletuksista maksetaan korko neljä kertaa vuodessa.

Tallettajille annetaan voitto-osuutta.

... Karjalan oma maakuntapankki. ...

Iv. Mitrofanoff

Jyväskylä .. Suomi

Puhelin 166

Myy varastosta tukuttain ja vähittäin
Kangas- ja Rihkamataravaraa

TANNER & MANNER

Waasa . Suomi

Sähköosoite: MANNER

Puhelin

201

==== Kangastavarain Tukkuoliike ====

W. T. Mawrojeff'in

Kangas- ja Sekatavarakauppa

LIKSASSA
Perust. 1892

Puhelin 18

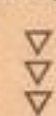
Sähköosoite:
MAWROJEFF

on ehdottomasti edullisin
ostopaikka karjalaisille

HUOM.! Ostetaan päivän korkeimmilla hinnoilla
kaikenlaatuisia metsäeläinten nahkoja,
lintuja, kaloja y.m. maalaistuotteita.

Häkli, Lallukka ja Kumpp.

Osakeyhtiö

Tukkukauppa

Viipurissa

Osakkeitten koemerkintä.

Karjalaisia kehoitetaan merkitsemään osakkeita perusteilla olevassa puutavaraliikkeessä nimeltä

„Yhtiö Vian Karjala“

jonka osakepääomaksi on ajateltu 1,000,000 ruplaa, jaettuna 2,000 osakkeeseen (ä 500 ruplaa). Liike aloitetaan toimintansa, kun 400 osaketta on täysin maksettu. Jotka haluavat merkitä osakkeita, pyydetään ilmoittamaan haluamastaan määrästä postiosoitteella: ЧУПА. Мурманск. Ж. д. Арх. ryб. А. М. Сергееву.

VILJO PUUSTISEN ASIANAJOTOIMISTO

SUOMI, HELSINKI

Vuorikatu N:o 8. Puhelin 7496.

Toimittaa kaikkia alaan kuuluvia tehtäviä.
Matkustetaan maseudulle.

N. & K. SIITTOIN

Myypi

Om. Paavo Jylhä

Liike

tukuttain ja vähittäin: Viljatavaraa, Herkku- ja Hedelmätavaraa, Lasi- ja Porseliinitavaraa, Kalastustarpeita ynnä monenlaista muuta sekatarvavaa.

Toimittaa

Tavarain välitystä ynnä muita pienempiä asioita.

Siitoinin kivitalossa

Kauppatorin varrella

Puhelimit: Konttoriin 115,

Puotiin 270, Asuntoon 226.

Postiosoite: Sortavala.

Sähköosoite: Sortavala, Jylhä.